

Meijburg & Co
Tax & Legal

Pro Memorie

Alle fiscale feiten en cijfers op een rij

2024

januari 2024

www.meijburg.nl

Pro Memorie 2024

Ondernemers, managers en administrateurs worden elk jaar weer geconfronteerd met **nieuwe tarieven, premies, uitvoeringsmaatregelen en wetten**. In de jaarlijkse Pro Memorie is deze informatie op een overzichtelijke wijze voor u samengevat.

Daarnaast zijn enkele veelgebruikte variabele gegevens opgenomen, zoals de rentetarieven van de Europese Centrale Bank (ECB), de wettelijke rente, de belasting- en invorderingsrente en valutakoersen.

De Pro Memorie is een **handig naslagwerk** voor de administratievoering van bedrijven, instellingen en ondernemers. De hoeveelheid en gedetailleerdheid van de informatie maken deze handzame en overzichtelijke samenvatting daarbij tot een belangrijk hulpmiddel.

Inhoudsopgave

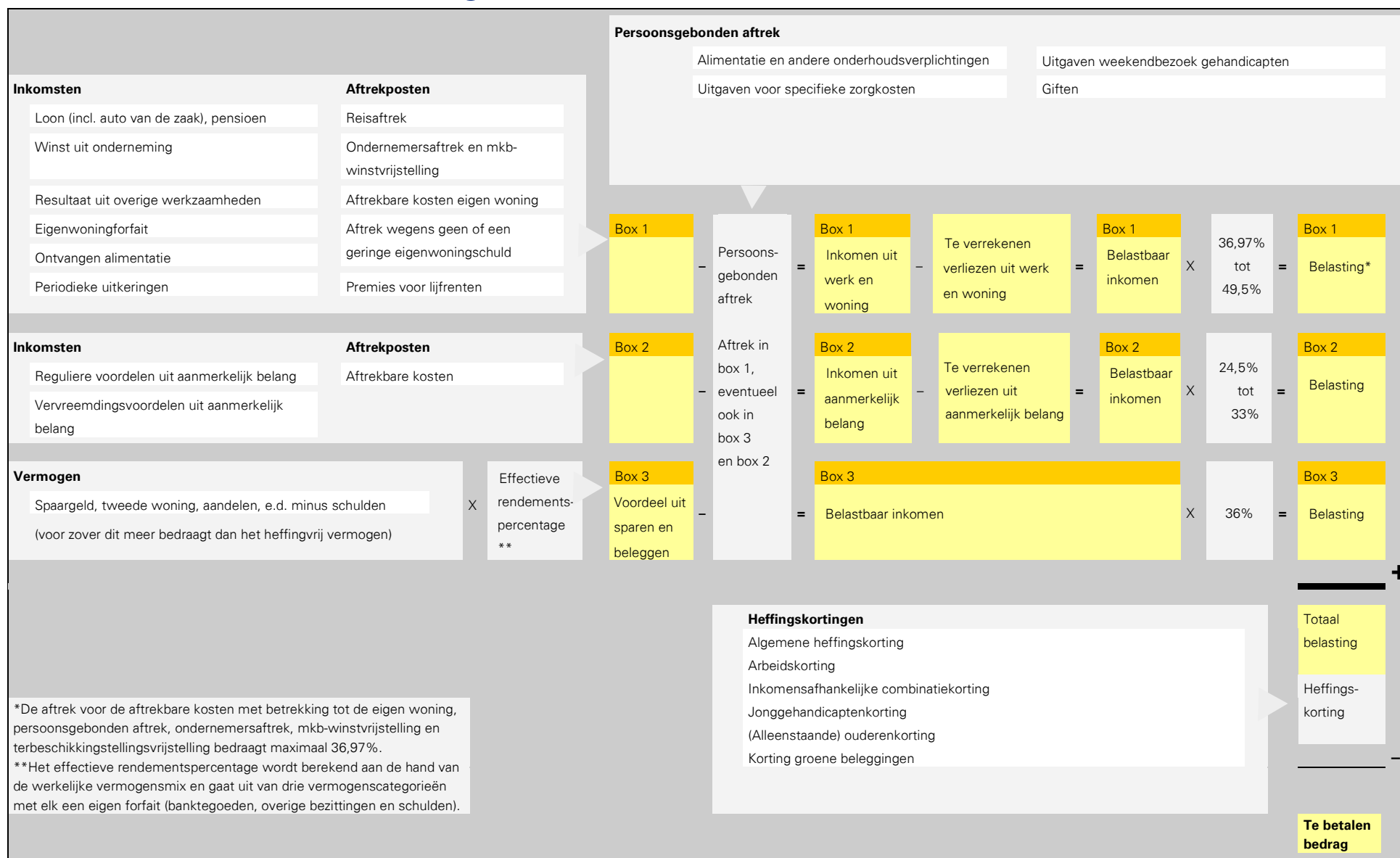
1	Inkomstenbelasting	5
1.1	Loon en bijtelling privégebruik auto of fiets van de zaak	6
1.1.1	Bijtelling op jaarbasis	6
1.1.2	Aftrek eigen bijdrage privégebruik auto	7
1.2	Winst uit onderneming	7
1.2.1	Bijtelling privégebruik auto of fiets	7
1.2.2	Bijtelling privégebruik woning	7
1.2.3	Forfaitaire winstbepaling zeescheepvaart	8
1.2.4	Bijzondere fiscale waarderingsvoorschriften	9
1.2.5	Mkb-winstvrijstelling	10
1.2.6	Van winst aftrekbare kosten privévervoermiddel	10
1.2.7	Investeringsaftrek	10
1.2.8	Ondernemersaftrek	13
1.2.9	Oudedagsreserve	15
1.3	Eigen woning	15
1.3.1	Eigenwoningforfait	15
1.3.2	Aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld	16
1.3.3	Kamerverhuurvrijstelling	16
1.3.4	Kapitaalverzekering eigen woning	17
1.4	Reisaf trek	17
1.5	Uitgaven voor inkomensvoorzieningen	18
1.5.1	Premies voor lijfrenten	18
1.5.2	Extra lijfrentepremieaftrek bij stakende ondernemers	18
1.6	Inkomen uit sparen en beleggen	19
1.6.1	Berekeningswijze	19
1.6.2	Rendementsgrondslag	20
1.7	Heffingvrij vermogen	22
1.8	Persoonsgebonden aftrek	23
1.8.1	Uitgaven voor specifieke zorgkosten	23

1.8.2	Weekenduitgaven voor gehandicapten	24
1.8.3	Giftenaftrek	24
1.9	Verliesverrekening	25
1.9.1	Verliesverdamping	25
1.10	Tarieven in de boxen	25
1.10.1	Box 1: belastbaar inkomen uit werk en woning	25
1.10.2	Tariefaanpassing bepaalde grondslagverminderende posten	27
1.10.3	Premiepercentages volksverzekeringen	27
1.10.4	AOW-leeftijd	27
1.10.5	Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang	27
1.10.6	Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen	28
1.11	Heffingskortingen	28
1.11.1	Heffingskortingen in verband met beleggingen	29
1.12	Maximumbedrag lenen bij eigen vennootschap	29
1.13	Teruggaaf- en aanslaggrens	29
2	Toeslagen	30
2.1	Zorgtoeslag	30
2.2	Kindgebonden budget	30
2.3	Kinderopvangtoeslag	30
2.3.1	Maximumuurtarief kinderopvang	31
2.4	Huurtoeslag	31
2.5	Vermogenstoets voor zorg-, huurtoeslag en kindgebonden budget	31
3	Vergoedingen, verstrekkingen en aftrekposten	32
3.1	Beperking van aftrekposten	32
3.2	Eindheffing op verstrekkingen aan anderen dan eigen werknemers	34
3.3	Werkkostenregeling	34
3.3.1	Tabel gerichte vrijstellingen	35
3.3.2	Tabel nihilwaarderingen	36
3.3.3	Tabel forfaitaire waarderingen	37
3.3.4	Tabel intermediaire kosten	37
3.3.5	Gebruikelijkheids criterium	37
3.3.6	Thuiswerken	38
4	Loonheffingen	39
4.1	Loonheffingskorting	39
4.2	Afdrachtvermindering loonheffingen	39
4.2.1	S&O-afdrachtvermindering	39
4.3	Gebruikelijk loon	40
4.3.1	Gebruikelijk loon voor aanmerkelijkbelanghouders	40
4.3.2	Vaststelling gebruikelijk loon	40
4.3.3	Gebruikelijk loon EUR 5.000 of lager	40
4.4	Maximum pensioengevend loon	41
4.5	Pseudo-eindheffingen	41
4.6	Vrijwilligersregeling	41
4.7	Modelstaat voor loonberekening 2024	42
4.8	Werknemersverzekeringen	43
4.8.1	Premieheffingen	43
4.8.2	Uitkeringen ZW/WW/WIA	44
4.9	Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl)	44
4.9.1	Loonkostenvoordeel (LKV)	44
4.9.2	Lage-inkomensvoordeel (LIV)	45
4.9.3	Jeugd-LIV	46

5	Vennootschapsbelasting	47
5.1	Aftrekfaciliteiten en waarderingsvoorschriften	47
5.2	Verliesverrekening	47
5.2.1	Verliesverdamping	47
5.3	Tarieven	47
5.3.1	Reguliere tarieven vennootschapsbelasting	47
5.3.2	Tarief innovatiebox	48
6	Dividendbelasting	48
7	Bronbelasting	48
8	Omzetbelasting	49
8.1	Tarieven en regelingen	49
8.2	Correctie privégebruik auto van de zaak	49
8.2.1	Hoofregel correctie privégebruik auto van de zaak	49
8.2.2	Forfaitaire correctie privégebruik auto van de zaak	50
9	Belastingen van rechtsverkeer en kansspelbelasting	50
10	Erf- en schenkbelasting	51
10.1	Vrijstellingen schenkbelasting	51
10.2	Vrijstellingen erfbelasting	52
10.3	Vrijstelling bij bedrijfsopvolging	52
10.4	Tarieven	53
11	Uitkeringen op grond van sociale wetten	54
11.1	AOW	54
11.2	Anw	55
11.3	Bijstandsuitkeringen en normbedragen	55
11.3.1	IOAW- en IOAZ-uitkering per maand	55
11.3.2	Participatiewet	56
11.4	Minimumloon	56
11.5	Kinderbijslag (AKW)	57
12	Zorgverzekeringswet	57
13	Verhuurderheffing (t/m 2022)	57
14	Belastingen op milieugrondslag	58
14.1	Afvalstoffenbelasting	58
14.2	Belasting op leidingwater	58
14.3	Kolenbelasting	58
14.4	CO ₂ -heffing industrie	58
14.5	Minimum CO ₂ -prijs elektriciteitsopwekking	59
14.6	Energiebelasting	59
14.6.1	Aardgas (per m ³)	59
14.6.2	Elektriciteit (per kWh)	59
14.7	Opslag duurzame energie (t/m 2022)	60
14.7.1	Aardgas (per m ³)	60
14.7.2	Elektriciteit (per kWh)	60
14.8	Vliegbelasting	60

14.9	Afvalfonds Verpakkingen	61
14.9.1	Tarieven bedrijfsverpakkers	61
15	Accijnzen	62
15.1	Tabaksaccijns	62
15.2	Alcoholaccijns en verbruiksbelasting	62
15.3	Brandstofaccijns	62
16	Autobelastingen	63
16.1	Tarieven bpm	63
16.2	Tarieven mrb	64
17	Bankenbelasting	65
18	Rentepercentages, U-rendement	65
18.1	Belastingrente, invorderingsrente en wettelijke rente	65
18.2	Rentetarieven ECB	66
18.3	U-rendement	66
19	Valutakoersen	67
20	Lijst met afkortingen	68

1 Inkomstenbelasting

pro memorie

1.1 Loon en bijtelling privégebruik auto of fiets van de zaak

Het voordeel van het privégebruik van de (bestel)auto of fiets van de zaak wordt belast als loon. Werkgevers moeten hierover loonbelasting, premies volksverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet (Zvw) inhouden. Per 1 januari 2013 is het voordeel ook loon voor de werknemersverzekeringen.

1.1.1 Bijtelling op jaarbasis

1.1.1.1 *Bijtelling auto van de zaak afhankelijk van CO₂-uitstoot*

Bijtelling ^{1,2)}	2024	2023	2022
	%	%	%
CO ₂ -uitstoot 0 gram/km ³⁾	16	16	16
CO ₂ -uitstoot > 0 gram/km	22	22	22
	EUR	EUR	EUR
Cap cataloguswaarde nulemissieauto's ⁴⁾	30.000	30.000	35.000

- 1) De bijtelling voor privégebruik is ten minste het vermelde percentage van de cataloguswaarde van de auto (inclusief btw en bpm). Afhankelijk van het daadwerkelijke privégebruik kan een hoger percentage van toepassing zijn. Voor auto's die meer dan vijftien jaar geleden voor het eerst in gebruik zijn genomen geldt de waarde in het economische verkeer als grondslag en een bijtelling van 35%.
- 2) De bijtelling is nihil als een auto niet meer dan 500 kilometer per jaar voor privédoeleinden wordt gebruikt. In beginsel is een rittenadministratie nodig om te bewijzen dat sprake is van 500 privékilometers of minder. De woon-werkkilometers tellen hierbij als zakelijke kilometers. De werknemer kan ook een 'verklaring geen privégebruik auto' aanvragen om de bijtelling door de werkgever achterwege te laten. De bewijslast ligt in dat geval bij de werknemer in plaats van de werkgever. Voor de bestelauto gelden verder nog specifieke regels, zie 1.1.1.2.
- 3) Auto's waarvoor een verlaagd bijtellingspercentage geldt houden dat lagere bijtellingspercentage voor een periode van 60 maanden, te rekenen vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin het kenteken van de auto voor het eerst op naam is gesteld. Aan het einde van die periode wordt bekeken of de auto opnieuw voor een verlaagd bijtellingspercentage in aanmerking komt.
- 4) Vanaf 2019 vallen nieuwe nulemissieauto's onder het reguliere bijtellingspercentage van 22% voor zover de cataloguswaarde (inclusief btw) meer bedraagt dan de zogenoemde cap. De korting wordt dus gemaximeerd op EUR 1.800 (2023: EUR 1.800 en 2022: EUR 2.100). Dat geldt niet voor auto's die rijden op waterstof en, vanaf 2021, voor zonnecelauto's: deze blijven volledig onder het verlaagde bijtellingspercentage vallen. Met ingang van 2024 is de definitie van een zonnecelauto aangescherpt.

1.1.1.2 *Bestelauto van de zaak*

Een werknemer die een bestelauto van de zaak uitsluitend zakelijk (dus: 0 kilometer privé) gebruikt, kan gebruikmaken van de 'verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto'. Er vindt dan geen bijtelling auto van de zaak plaats en er hoeft geen rittenregistratie te worden bijgehouden. Dit is een aparte regeling naast bijvoorbeeld

pro memorie

de mogelijkheid om met behulp van een rittenregistratie aan te tonen dat het privégebruik niet meer dan 500 kilometer per jaar bedraagt. Als sprake is van doorlopend afwisselend gebruik door twee of meer werknemers waardoor het privégebruik per werknemer lastig is vast te stellen, kan de werkgever volstaan met een eindheffing van EUR 300 (2023 en 2022: eveneens EUR 300) per bestelauto per jaar.

1.1.1.3 Bijtelling fiets van de zaak

	2024	2023	2022
	%	%	%
Bijtelling ¹⁾	7	7	7

¹⁾ Vanaf 2020 is de bijtelling voor privégebruik het vermelde percentage van de waarde van (elektrische) fiets of speed pedelec (de in Nederland door de fabrikant of importeur publiekelijk kenbaar gemaakte consumentenadviesprijs). Woon-werkverkeer geldt als privégebruik. Voor 2020 was het daadwerkelijke privévoordeel belast als loon.

1.1.2 Aftrek eigen bijdrage privégebruik auto

	2024	2023	2022
Betalingen aan werkgever voor privégebruik ¹⁾	afteikbaar	afteikbaar	afteikbaar

¹⁾ De betalingen aan de werkgever kunnen per saldo niet leiden tot een negatieve bijtelling.

1.2 Winst uit onderneming

1.2.1 Bijtelling privégebruik auto of fiets

Zie de tabellen bij 1.1.1 voor de bijtelling als gevolg van de onttrekking wegens privégebruik van een tot het ondernemingsvermogen behorende auto of fiets.

1.2.2 Bijtelling privégebruik woning

De bijtelling als gevolg van de onttrekking voor het privégebruik van de tot het ondernemingsvermogen behorende woning¹⁾ wordt bepaald aan de hand van de onderstaande tabel:

2024

Woningwaarde ²⁾ meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	Bijtelling op jaarbasis %
–	12.500	0,65
12.500	25.000	0,85
25.000	50.000	0,95
50.000	75.000	1,05
75.000	1.310.000	1,20
1.310.000	–	2,35 ³⁾

pro memorie

2023

Woningwaarde ²⁾ meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	Bijtelling op jaarbasis %
–	12.500	0,65
12.500	25.000	0,90
25.000	50.000	1,00
50.000	75.000	1,10
75.000	1.200.000	1,20
1.200.000	–	2,35 ³⁾

2022

Woningwaarde ²⁾ meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	Bijtelling op jaarbasis %
–	12.500	0,75
12.500	25.000	1,00
25.000	50.000	1,10
50.000	75.000	1,25
75.000	1.130.000	1,35
1.130.000	–	2,35 ³⁾

- 1) Onder woning wordt ook verstaan een duurzaam aan een plaats gebonden schip of woonwagen. Een werkruimte maakt deel uit van de woning, tenzij de werkruimte een naar verkeersopvatting zelfstandig gedeelte van de woning is (voldoende te onderscheiden van de woning) en het inkomen hoofdzakelijk in of vanuit de werkruimte wordt verdiend.
- 2) De woningwaarde(n) is/zijn de volgens de Wet WOZ voor die woning vastgestelde waarde of waarden voor het tijdvak waarbinnen het kalenderjaar valt.
- 3) 2024: EUR 15.720 plus 2,35 % van de woningwaarde boven de EUR 1.310.000.
2023: EUR 14.255 plus 2,35 % van de woningwaarde boven de EUR 1.200.000.
2022: EUR 15.255 plus 2,35 % van de woningwaarde boven de EUR 1.130.000.

1.2.3 Forfaitaire winstbepaling zeescheepvaart

	Winst uit zeescheepvaart per dag per 1.000 nettoton		
	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Tot en met 1.000 nettoton	9,08	9,08	9,08
Voor het meerdere tot en met 10.000 nettoton	6,81	6,81	6,81
Voor het meerdere tot en met 25.000 nettoton	4,54	4,54	4,54
Voor het meerdere tot en met 50.000 nettoton	2,27	2,27	2,27
Voor het meerdere boven 50.000 nettoton	0,50 ¹⁾	0,50 ¹⁾	0,50 ¹⁾

- 1) Het tarief van EUR 0,50 per 1.000 nettoton per dag is slechts van toepassing op schepen die na 31 december 2008 een vlag zijn gaan voeren en sindsdien onder het tonnageregime vallen, of op schepen die ten minste gedurende de laatste vijf jaar voor hun toetreding tot de tonnageregeling onder de vlag van een land waren geregistreerd dat geen EU-lidstaat is of niet tot de EER behoort.

1.2.4 Bijzondere fiscale waarderingsvoorschriften

1.2.4.1 Beperking fiscale afschrijving

Vastgoed ¹⁾		Goodwill ¹⁾	Overige bedrijfsmiddelen ^{1,3)}
Vastgoed in eigen gebruik	Beleggingsvastgoed		
Afgeschreven kan worden tot 100% van de WOZ-waarde ²⁾	Afgeschreven kan worden tot 100% van de WOZ-waarde	Op jaarbasis ten hoogste 10% van de aanschafkosten	Op jaarbasis ten hoogste 20% van de aanschafkosten

- 1) Omstandigheden die ten tijde van het investeren in een bedrijfsmiddel al bekend waren kunnen geen aanleiding geven voor een afwaardering naar een lagere bedrijfswaarde.
- 2) Vanaf 2024 mag in de inkomstenbelasting nog maar worden afgeschreven tot 100% van de WOZ-waarde. Voorheen was dit tot 50% van de WOZ-waarde. De regels voor het afschrijven van gebouwen zijn dan gelijk voor de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting. Er is een overgangsregeling waardoor ondernemers die nog niet over drie volledige boekjaren hadden afgeschreven, nog voor de resterende jaren van die in totaal drie boekjaren mogen afschrijven volgens de oude regels.
- 3) De voortbrengingskosten van immateriële activa kunnen in het kalenderjaar van voortbrenging ineens worden afgeschreven.

1.2.4.2 Willekeurige afschrijving¹⁾

	Investing in kalenderjaar		
	2024 %	2023 %	2022 %
• Milieu-investeringen (VAMIL), maximaal ²⁾	75	75	75
• Startende ondernemer, maximaal ³⁾	100	100	100
• Zeeschepen, per kalenderjaar maximaal ⁴⁾	20	20	20
• Nieuwe aangewezen bedrijfsmiddelen, in investeringsjaar maximaal ⁵⁾	n.v.t.	50 ⁶⁾	n.v.t.

- 1) Willekeurige afschrijving is mogelijk zodra in het betreffende kalenderjaar een investeringsverplichting is aangegaan of voortbrengingskosten zijn gemaakt. Het bedrag van de willekeurige afschrijving kan voor de ingebruikneming van het bedrijfsmiddel niet groter zijn dan het bedrag dat ter zake van de investeringsverplichting is betaald of aan voortbrengingskosten is gemaakt.
- 2) In totaal kan voor niet meer dan EUR 50 miljoen (2023 en 2022: eveneens EUR 50 miljoen) willekeurig worden afgeschreven.
- 3) Maximaal tot het maximumbedrag waarvoor de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek kan worden verkregen, zie 1.2.7.1.
- 4) Slechts voor zover de berekening van de winst uit zeescheepvaart zonder de afschrijving tot een positief bedrag leidt.
- 5) Een aantal bedrijfsmiddelen is uitgezonderd. De belangrijkste uitzonderingen zijn: gebouwen, grond-, weg- en waterbouwkundige werken, schepen, vliegtuigen, dieren, immateriële activa (waaronder software), bromfietsen, motorrijwielen en personenauto's. Uitgesloten zijn ook bedrijfsmiddelen die hoofdzakelijk zijn bestemd voor terbeschikkingstelling aan derden. Taxi's en nulemissieauto's mogen wel willekeurig worden afgeschreven.
- 6) Geldt voor investeringen in nieuwe bedrijfsmiddelen die worden gedaan in 2023, en het bedrijfsmiddel voor 1 januari 2026 in gebruik wordt genomen.

pro memorie

1.2.4.3 Waarderingsvoorschrift onderhanden werk/opdrachten

De winstneming mag niet worden uitgesteld tot de oplevering van het werk. Er moet voortschrijdend winst worden genomen.

1.2.5 Mkb-winstvrijstelling

	2024 %	2023 %	2022 %
Aftrek van de winst na toepassing van de ondernemersaftrek (zie 1.2.8)	13,31	14	14

1.2.6 Van winst aftrekbare kosten privévervoermiddel

Gebruikt een ondernemer een tot zijn privévermogen behorende of door hem in privé gehuurd vervoermiddel voor zijn onderneming, dan zijn de kosten beperkt aftrekbaar.

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Aftrek per kilometer ¹⁾	0,23	0,21	0,19

¹⁾ Woon-werkkilometers zijn zakelijke kilometers.

1.2.7 Investeringsaftrek

1.2.7.1 Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA)¹⁾

2024

Bij investeringsbedrag in kalenderjaar van:		bedraagt de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek:
meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	
–	2.800	–
2.800	67.765	28% van het investeringsbedrag
67.765	129.194	EUR 19.535
129.194	353.973	EUR 19.535 verminderd met 7,56% van het gedeelte van het investeringsbedrag dat de EUR 129.194 te boven gaat
387.580	–	

pro memorie

2023

Bij investeringsbedrag in kalenderjaar van:		bedraagt de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek:
meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	
–	2.600	–
2.600	63.716	28% van het investeringsbedrag
63.716	117.991	EUR 17.841
117.991	353.973	EUR 17.841 verminderd met 7,56% van het gedeelte van het investeringsbedrag dat de EUR 117.991 te boven gaat
353.973	–	

2022

Bij investeringsbedrag in kalenderjaar van:		bedraagt de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek:
meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	
–	2.400	–
2.400	59.939	28% van het investeringsbedrag
59.939	110.998	EUR 16.784
110.998	328.721	EUR 16.784 verminderd met 7,56% van het gedeelte van het investeringsbedrag dat de EUR 110.998 te boven gaat
332.994	–	

- ¹⁾ Indien de onderneming van de belastingplichtige deel uitmaakt van een samenwerkingsverband met een of meer andere belastingplichtigen die daarbij winst uit onderneming genieten of met belastingplichtigen voor de vennootschapsbelasting, dan worden voor de bepaling van het investeringsbedrag hun investeringen voor het samenwerkingsverband opgeteld. Bedrijfsmiddelen waarvoor het investeringsbedrag minder is dan EUR 450 (2023 en 2022: eveneens EUR 450) komen niet voor de investeringsaftrek in aanmerking.

1.2.7.2 Energie-investeringsaftrek (EIA)¹⁾

2024			2023			2022		
Meer dan	maar niet meer dan	Energie-investeringsaftrek %	Meer dan	maar niet meer dan	Energie-investeringsaftrek %	Meer dan	maar niet meer dan	Energie-investeringsaftrek %
EUR	EUR		EUR	EUR		EUR	EUR	
–	2.500	–	–	2.500	–	–	2.500	–
2.500	149.000.000	40	2.500	136.000.000	45,5	2.500	128.000.000	45,5

- ¹⁾ Bij een samenwerkingsverband worden de investeringen voor het hele samenwerkingsverband opgeteld. Investeringen kunnen in aanmerking komen voor zowel de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek als de energie-investeringsaftrek. Indien voor een investering bij de aangifte wordt gekozen voor de energie-investeringsaftrek, dan blijft toepassing van de milieu-investeringsaftrek achterwege.

1.2.7.3 Milieu-investeringsaftrek (MIA)¹⁾

Categorie I

2024			2023			2022		
Investeringsbedrag		Milieu-investeringsaftrek	Investeringsbedrag		Milieu-investeringsaftrek	Investeringsbedrag		Milieu-investeringsaftrek
Meer dan	maar niet meer dan		Meer dan	maar niet meer dan		Meer dan	maar niet meer dan	
EUR	EUR	%	EUR	EUR	%	EUR	EUR	%
–	2.500	–	–	2.500	–	–	2.500	–
2.500	–	45	2.500	–	45	2.500	–	45

Categorie II

2024			2023			2022		
Investeringsbedrag		Milieu-investeringsaftrek	Investeringsbedrag		Milieu-investeringsaftrek	Investeringsbedrag		Milieu-investeringsaftrek
Meer dan	maar niet meer dan		Meer dan	maar niet meer dan		Meer dan	maar niet meer dan	
EUR	EUR	%	EUR	EUR	%	EUR	EUR	%
–	2.500	–	–	2.500	–	–	2.500	–
2.500	–	36	2.500	–	36	2.500	–	36

Categorie III

2024			2023			2022		
Investeringsbedrag		Milieu-investeringsaftrek	Investeringsbedrag		Milieu-investeringsaftrek	Investeringsbedrag		Milieu-investeringsaftrek
Meer dan	maar niet meer dan		Meer dan	maar niet meer dan		Meer dan	maar niet meer dan	
EUR	EUR	%	EUR	EUR	%	EUR	EUR	%
–	2.500	–	–	2.500	–	–	2.500	–
2.500	–	27	2.500	–	27	2.500	–	27

¹⁾ De milieu-investeringsaftrek is van toepassing naast de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek. Indien voor een investering bij de aangifte wordt gekozen voor de energie-investeringsaftrek, dan blijft toepassing van de milieu-investeringsaftrek achterwege. In totaal kan voor niet meer dan EUR 50 miljoen (2023 en 2022: eveneens EUR 50 miljoen) aan investeringen in aanmerking worden genomen.

1.2.8 Ondernemersaftrek

1.2.8.1 Urencriterium

Onder het urencriterium wordt verstaan dat een ondernemer in het kalenderjaar ten minste 1.225 uren besteedt aan werkzaamheden voor een of meer ondernemingen waaruit winst wordt genoten. Bovendien moet van de totaal beschikbare tijd voor winst uit onderneming, belastbaar loon en belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden meer dan de helft worden besteed aan het drijven van een of meer ondernemingen.

Voor de startende ondernemer die in een of meer van de vijf voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was, geldt alleen de eis van minimaal 1.225 uren. Zwangere ondernemers worden geacht gedurende hun periode van zwangerschaps- en bevallingsverlof hun werkzaamheden voor de onderneming niet te hebben onderbroken.

1.2.8.2 Zelfstandigenaftrek, startersaftrek en startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid

De zelfstandigenaftrek voor niet-starters kan niet worden verrekend met ander box 1-inkomen. De niet-verrekende zelfstandigenaftrek kan maximaal negen jaar vooruit worden gewenteld. Dan kan worden verrekend met toekomstige winsten.

	2024	2023	2022
	EUR	EUR	EUR
Zelfstandigenaftrek ¹⁾	3.750	5.030	6.310
Startersaftrek ²⁾	2.123	2.123	2.123
Startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid: ³⁾			
• eerste jaar	12.000	12.000	12.000
• tweede jaar	8.000	8.000	8.000
• derde jaar	4.000	4.000	4.000

- 1) De ondernemer moet voldoen aan het urencriterium (zie 1.2.8.1). De zelfstandigenaftrek voor de ondernemer die bij het begin van het kalenderjaar de AOW-leeftijd heeft bereikt (zie 1.10.4), bedraagt 50% van de zelfstandigenaftrek voor de ondernemer die dan nog niet de AOW-leeftijd heeft bereikt.
- 2) Als de ondernemer in een of meer van de vijf voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was en bij hem in die periode niet meer dan tweemaal de zelfstandigenaftrek is toegepast, wordt de zelfstandigenaftrek verhoogd met de startersaftrek. De startersaftrek voor de ondernemer die bij het begin van het kalenderjaar de AOW-leeftijd heeft bereikt (zie 1.10.4), bedraagt 50% van de startersaftrek voor de ondernemer die dan nog niet de AOW-leeftijd heeft bereikt.
- 3) De ondernemer moet recht hebben op een arbeidsongeschiktheidsuitkering in het kalenderjaar en mag bij het begin van het kalenderjaar nog niet de AOW-leeftijd hebben bereikt (zie 1.10.4). Daarnaast hoeft hij niet te voldoen aan het urencriterium van 1.225 uur (zie 1.2.8.1), maar wel aan een verlaagd urencriterium van 800 uur. De aftrek is het genoemde bedrag, maar niet meer dan de winst. Onder winst wordt verstaan het gezamenlijke bedrag van de winst die de belastingplichtige als ondernemer geniet uit een of meer ondernemingen.

pro memorie

1.2.8.3 Aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk (S&O-aftrek)¹⁾

Aantal uren besteed aan S&O	Bedraagt de S&O-aftrek		
	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
S&O-aftrek			
Minder dan 500 uur	0	0	0
Ten minste 500 uur	15.551	14.202	13.360
Aanvullende S&O-aftrek voor starters²⁾			
Minder dan 500 uur	0	0	0
Ten minste 500 uur	7.781	7.106	6.684

- 1) De ondernemer moet voldoen aan het uren criterium (zie 1.2.8.1). Zwangere ondernemers worden geacht gedurende de periode van zwangerschaps- en bevallingsverlof hun werkzaamheden voor de toepassing van de S&O-aftrek niet te hebben onderbroken. Verder moet aan de werkzaamheden een S&O-verklaring van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (www.rvo.nl) ten grondslag liggen.
- 2) Indien de ondernemer in een of meer van de vijf voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was en bij hem in die periode niet meer dan tweemaal de S&O-aftrek is toegepast, bestaat recht op de aanvullende S&O-aftrek voor starters.

1.2.8.4 Meewerkaftrek/partnervergoeding

Meewerkaftrek als percentage van de winst^{1,2)}

Aantal uren meewerken		2024	2023	2022
Vanaf	tot	Meewerkaftrek %	Meewerkaftrek %	Meewerkaftrek %
–	525	–	–	–
525	875	1,25	1,25	1,25
875	1.225	2,00	2,00	2,00
1.225	1.750	3,00	3,00	3,00
1.750	–	4,00	4,00	4,00

- 1) De meewerkaftrek geldt voor de ondernemer die voldoet aan het uren criterium (zie 1.2.8.1) en van wie de partner zonder enige vergoeding arbeid verricht in een onderneming waaruit de belastingplichtige als ondernemer winst geniet.
- 2) Winst is het gezamenlijke bedrag van de winst die de belastingplichtige als ondernemer geniet uit ondernemingen waarin de partner zonder enige vergoeding arbeid verricht, verminderd met onteigeningswinst, stakingswinst en eindafrekeningswinst.

Partnervergoeding

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Beloning voor meewerkende partner minimaal ¹⁾	5.000	5.000	5.000

- 1) Een lagere vergoeding is niet aftrekbaar van de winst. De ontvangende partner hoeft in dat geval niets aan te geven.

pro memorie

1.2.8.5 Stakingsaftrek

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Stakingsaftrek ¹⁾	3.630	3.630	3.630

¹⁾ De stakingsaftrek geldt voor de ondernemer die in het kalenderjaar winst behaalt met of bij het staken van een of meer gehele ondernemingen waaruit hij als ondernemer winst geniet. De in voorafgaande jaren genoten stakingsaftrek wordt hierop in mindering gebracht.

1.2.9 Oudedagsreserve

Met de fiscale oudedagsreserve (FOR) kan de ondernemer jaarlijks een deel van de winst reserveren voor een oudedagsvoorziening. Indien er meer ondernemingen zijn, mag de ondernemer zelf bepalen aan welke onderneming hij de FOR toerekent.

Dotatie is percentage van de als ondernemer genoten winst uit een of meer ondernemingen voor mutaties FOR met een maximum ¹⁾	2024	2023	2022
	%	%	%
Percentage	n.v.t. ²⁾	n.v.t. ²⁾	9,44
	EUR	EUR	EUR
Maximale dotatie	n.v.t. ²⁾	n.v.t. ²⁾	9.632

¹⁾ Dotaties zijn alleen mogelijk als de ondernemer voldoet aan het urencriterium (zie 1.2.8.1) en hij bij aanvang van het kalenderjaar nog niet de AOW-leeftijd heeft bereikt (zie 1.10.4). De toevoeging is ten hoogste het bedrag waarmee het ondernemingsvermogen aan het einde van het kalenderjaar de oudedagsreserve aan het begin van het kalenderjaar te boven gaat. De toevoeging wordt verminderd met de ten laste van de winst gekomen pensioenpremies.

²⁾ Met ingang van 1 januari 2023 (of bij gebroken boekjaren: het eerste boekjaar dat aanvangt na 1 januari 2023) kan niet meer aan de FOR worden gedoteerd. Al opgebouwde FOR's worden volgens de bestaande regels afgewikkeld.

1.3 Eigen woning

1.3.1 Eigenwoningforfait

2024

Eigenwoningwaarde ¹⁾		Bijtelling op jaarbasis
Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	%
–	12.500	nihil
12.500	25.000	0,10
25.000	50.000	0,20
50.000	75.000	0,25
75.000	1.310.000	0,35
1.310.000	–	2,35 ²⁾

pro memorie

2023

Eigenwoningwaarde ¹⁾		Bijtelling op jaarbasis %
Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	
–	12.500	nihil
12.500	25.000	0,10
25.000	50.000	0,20
50.000	75.000	0,25
75.000	1.200.000	0,35
1.200.000	–	2,35 ²⁾

2022

Eigenwoningwaarde ¹⁾		Bijtelling op jaarbasis %
Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	
–	12.500	nihil
12.500	25.000	0,15
25.000	50.000	0,25
50.000	75.000	0,35
75.000	1.130.000	0,45
1.130.000	–	2,35 ²⁾

1) De eigenwoningwaarde(n) is/zijn de volgens de Wet WOZ voor die woning vastgestelde waarde of waarden voor het tijdvak waarbinnen het kalenderjaar valt. De periode tussen het gebruik van de WOZ-waarde en de waardepeildatum is één jaar. Onder woning wordt ook verstaan een duurzaam aan een plaats gebonden schip of woonwagen.

2) 2024: EUR 4.585 plus 2,35% van de eigenwoningwaarde boven de EUR 1.310.000.
2023: EUR 4.200 plus 2,35% van de eigenwoningwaarde boven de EUR 1.200.000.
2022: EUR 5.085 plus 2,35% van de eigenwoningwaarde boven de EUR 1.130.000.

1.3.2 Aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld

	2024 %	2023 %	2022 %
Aftrek ¹⁾	80	83,33	86,67

1) De aftrek wegens geen of een geringe eigenwoningschuld wordt verleend als het saldo van het eigenwoningforfait verminderd met de aftrekbare kosten, zoals hypotheekrente, positief is. Vanaf 2019 wordt deze aftrek in 30 jaar tijd afgebouwd. De aftrek is gelijk aan het verschil tussen het eigenwoningforfait en de aftrekbare kosten maal het in de tabel vermelde percentage.

1.3.3 Kamerverhuurvrijstelling

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Maximaal	5.998	5.881	5.711

1.3.4 Kapitaalverzekering eigen woning

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Onbelaste uitkering uit kapitaalverzekering ^{1,2)}	202.000	184.500	173.500

- 1) Onbelast is het rentevoordeel begrepen in de uitkeringen uit een kapitaalverzekering eigen woning en een spaarrekening eigen woning en het rendement begrepen in de uitkering uit een beleggingsrecht eigen woning. De totale vrijstelling kan nooit meer bedragen dan EUR 202.000 (2023: EUR 184.500 en 2022: EUR 173.500) per belastingplichtige gedurende zijn leven.
- 2) De vrijstelling voor de kapitaalverzekering eigen woning, de beleggingsrekening eigen woning en de spaarrekening eigen woning is vervallen voor mensen die op 31 maart 2013 niet een dergelijk product hadden. Voor bestaande gevallen blijft het fiscale regime voor de kapitaalverzekering eigen woning, de beleggingsrekening eigen woning en de spaarrekening eigen woning bestaan. In die gevallen kunnen de kapitaalverzekering eigen woning, de beleggingsrekening eigen woning en de spaarrekening eigen woning echter niet meer worden verhoogd, tenzij de verhoging van de inleg voortvloeit uit het op 31 maart 2013 bestaande contract.

1.4 Reisaftrek

Regelmatig woon-werkverkeer per openbaar vervoer

Reisaftrek ¹⁾		2024	2023	2022
Bij een reisafstand per openbaar vervoer van				
meer dan	maar niet meer			
km	dan	EUR	EUR	EUR
	km			
–	10	–	–	–
10	15	558	509	478
15	20	741	676	635
20	30	1.233	1.126	1.059
30	40	1.529	1.396	1.313
40	50	1.992	1.819	1.711
50	60	2.217	2.024	1.904
60	70	2.458	2.244	2.111
70	80	2.543	2.322	2.184
80	–	2.578	2.354	2.214

- 1) De belastingplichtige moet beschikken over een openbaarvervoerverklaring of een reisverklaring. Als op één, twee of drie dagen per week naar hetzelfde werkadres wordt gereisd, is de reisaftrek:
- bij een reisafstand van maximaal 90 kilometer: een kwart, de helft respectievelijk driekwart van het in de tabel aangegeven bedrag;
  - bij een reisafstand van meer dan 90 kilometer: EUR 0,28 (2023: EUR 0,26 en 2022: EUR 0,24) per kilometer vermenigvuldigd met het aantal dagen waarop wordt gereisd, maar niet meer dan EUR 2.578 (2023: EUR 2.354 en 2022: EUR 2.214) per jaar.

Als naar verschillende werkadressen wordt gereisd, is de tabel afzonderlijk van toepassing op het reizen naar elk van deze plaatsen. De totale reisaftrek is maximaal EUR 2.578 (2023: EUR 2.354 en 2022: EUR 2.214) per jaar. Als op dezelfde dag naar verschillende werkadressen wordt gereisd, is het voorafgaande uitsluitend van toepassing op het reizen naar de meest bereide plaats van werkzaamheden. Worden twee werkadressen even vaak bereid, dan geldt de grootste afstand. Het bedrag van de aftrek wordt steeds verminderd met de voor dit vervoer ontvangen reiskostenvergoedingen.

1.5 Uitgaven voor inkomensvoorzieningen

1.5.1 Premies voor lijfrenten¹⁾

Aftrekbedragen ²⁾	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Jaarruimte (% van premiegrondslag) ³⁾	30%	30%	13,3%
Jaarruimte (maximaal) ³⁾	36.077	34.550	13.570
Reserveringsruimte (maximaal) ⁴⁾	41.608	38.000	7.587 / 14.978
Maximale premiegrondslag voor aftrek franchisebedrag	137.800	128.810	114.866
Franchisebedrag	17.545	13.646	12.837
Maximale jaaruitkering tijdelijke oudedagslijfrente	26.463	24.168	22.735
Maximale waarde lijfrente voor afkoop zonder revisierente	5.364	4.898	4.607

- 1) Of daarmee gelijk te stellen bedragen betaald voor een lijfrentespaarrekening of -beleggingsrecht.
- 2) Premies zijn aftrekbaar voor zover sprake is van een pensioentekort. De hoogte van het aftrekbaar bedrag moet worden bepaald aan de hand van de jaarruimte of de reserveringsruimte. Aftrek is mogelijk voor personen die bij aanvang van het kalenderjaar de AOW-leeftijd nog niet hebben bereikt (zie 1.10.4).
- 3) Bij de berekening van de jaarruimte zijn het inkomen en de opbouw van pensioenaanspraken in het voorafgaande kalenderjaar bepalend.
- 4) Indien in de onmiddellijk aan het kalenderjaar voorafgaande periode van tien jaar (2023: tien jaar en 2022: zeven jaar) minder premies voor lijfrenten in aanmerking zijn genomen dan mogelijk was op grond van de jaarruimte, kan dit tekort worden ingehaald in de reserveringsruimte. In 2022 bedroeg de reserveringsruimte 17% van de premiegrondslag, met een maximum van EUR 7.587 voor personen meer dan tien jaar jonger dan de AOW-leeftijd en EUR 14.978 voor personen ten hoogste tien jaar jonger dan de AOW-leeftijd. Zie voor een tabel van de AOW-leeftijd 1.10.4.

1.5.2 Extra lijfrentepremieaftrek bij stakende ondernemers

Extra ruimte aan premieaftrek bij ¹⁾ :	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Stakingen door ondernemers die ten hoogste 5 jaar jonger zijn dan de AOW-leeftijd, staking door ondernemer die voor 45% of meer arbeidsongeschikt is mits de lijfrente-uitkeringen ingaan binnen 6 maanden na staking, of het staken van de onderneming door overlijden	559.483	510.970	480.686
Stakingen door ondernemers met een leeftijd tussen de 15 en 5 jaar lager dan de AOW-leeftijd, of stakingen door ondernemers indien de lijfrente-uitkeringen direct ingaan	279.752	255.495	240.352
In andere gevallen	139.885	127.755	120.183

pro memorie

1) Bij de berekening van de ruimte voor de lijfrentepremieaftrek zijn het inkomen en de opbouw van pensioenaanspraken in het voorafgaande kalenderjaar bepalend. Ondernemers mogen in het jaar dat zij (een deel van) hun onderneming staken op verzoek daarvan afwijken en bij de berekening van de lijfrentepremieaftrek ervoor kiezen om de gegevens van het kalenderjaar zelf te gebruiken. In het volgende kalenderjaar, waarin weer moet worden uitgegaan van de gegevens van het voorafgaande kalenderjaar, mag de stakingswinst niet nogmaals in aanmerking worden genomen bij de berekening van de ruimte voor de lijfrentepremieaftrek.

1.6 Inkomen uit sparen en beleggen

1.6.1 Berekeningswijze

2024

	Forfaitair rendement %
Op basis van het effectieve rendementspercentage met drie vermogenscategorieën: ¹⁾	
• Banktegoeden (inclusief contant geld) ³⁾	1,03 ⁴⁾
• Overige bezittingen	6,04
• Schulden	2,47 ⁴⁾

2023

	Forfaitair rendement %
Op basis van het effectieve rendementspercentage met drie vermogenscategorieën: ¹⁾	
• Banktegoeden (inclusief contant geld) ³⁾	0,92 ⁵⁾
• Overige bezittingen	6,17
• Schulden	2,46 ⁵⁾

2022

	Forfaitair rendement %
Op basis van drie vermogensschijven Grondslag sparen en beleggen:	
• Tot en met EUR 50.650	1,82
• Van EUR 50.650 tot en met EUR 962.350	4,37
• Vanaf EUR 962.350	5,53
Of, indien gunstiger, op basis van het effectieve rendementspercentage met drie vermogenscategorieën: ²⁾	
• Banktegoeden	0,00
• Overige bezittingen (inclusief contant geld)	5,53
• Schulden	2,28

pro memorie

- 1) Het effectieve rendementspercentage wordt berekend aan de hand van de werkelijke vermogensmix en gaat uit van drie vermogenscategorieën met elk een eigen forfait (banktegoeden, overige bezittingen en schulden). Voor het voordeel uit sparen en beleggen wordt het effectieve rendementspercentage vermenigvuldigd met de grondslag sparen en beleggen, dat is de rendementsgrondslag (de waarde van de bezittingen minus de waarde van de schulden) voor zover deze meer bedraagt dan het heffingvrije vermogen (zie 1.7). De peildatum voor de rendementsgrondslag is 1 januari van het kalenderjaar.
- 2) Op grond van de Wet rechtsherstel box 3 naar aanleiding van het arrest van de Hoge Raad van 24 december 2021 ('Kerstarrest'), waarin deze oordeelde dat de vermogensrendementsheffing in box 3 in strijd is met het EVRM.
- 3) Hieronder vallen ook een aandeel in een vereniging van eigenaars of in een derdengeldenrekening van een notaris of gerechtsdeurwaarder.
- 4) Voorlopig percentage. Het definitieve percentage wordt in de loop van 2025 bekend.
- 5) Voorlopig percentage. Het definitieve percentage wordt in de loop van 2024 bekend.

1.6.2 Rendementsgrondslag

Belast	Vrijgesteld ¹⁾
<ul style="list-style-type: none"> • Onroerende zaken • Rechten die (indirect) betrekking hebben op onroerende zaken <i>Bijvoorbeeld recht van erfpacht, recht van opstal, appartementsrecht, recht van vruchtgebruik/gebruik/bewoning van een onroerende zaak</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Eigen woning • Tot het ondernemingsvermogen behorende onroerende zaken • Bossen • Natuurterreinen • Onbebouwde gedeelten van aangewezen landgoederen
<ul style="list-style-type: none"> • Roerende zaken die niet worden gebruikt/verbruikt voor persoonlijke doeleinden • Roerende zaken die wel worden gebruikt/verbruikt voor persoonlijke doeleinden maar hoofdzakelijk als belegging dienen 	<ul style="list-style-type: none"> • Roerende zaken die voor persoonlijke doeleinden worden gebruikt/verbruikt • Voorwerpen van kunst en wetenschap <i>Tenzij zij dienen als belegging (bewijslast bij inspecteur). Het behoren tot een verzameling impliceert niet automatisch dat sprake is van een belegging</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Rechten op roerende zaken <i>Bijvoorbeeld termijn- of optiecontracten</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Rechten op roerende zaken krachtens erfrecht, mits gebruikt voor persoonlijke doeleinden en niet hoofdzakelijk dienend als belegging (bewijslast bij inspecteur)
<ul style="list-style-type: none"> • Rechten die geen betrekking hebben op zaken <i>Bijvoorbeeld chartaal en giraal geld, effecten, warrants, opties, schuldvorderingen (waaronder vorderingen inzake erfbelasting), winstrechten, kapitaalverzekeringen</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Rechten op kapitaalsuitkeringen uitsluitend ter zake van invaliditeit/ziekte/ongeval • Nettolijfrenten

pro memorie

Belast	Vrijgesteld ¹⁾
<ul style="list-style-type: none"> Overige vermogensrechten <i>Dit is een restcategorie, waaronder bijvoorbeeld niet-bedrijfsmatig geëxploreerde vergunningen vallen. Afgezonderd particulier vermogen (bijvoorbeeld vermogen dat in een trust is ondergebracht) wordt rechtstreeks toegerekend aan de inbrenger. Dat kan vermogen in box 3 zijn, maar ook in box 1 of 2</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Rechten op termijnen van de overdrachtprijs van een aanmerkelijk belang, indien de overdrachtprijs uit een of meer termijnen bestaat waarvan op het vervreemdingstijdstip het aantal of de omvang onbekend is Overige vrijstellingen, zie tabel vrijstellingen box 3, 1.6.2.1
<p>Aftrekbaar</p> <ul style="list-style-type: none"> Schulden <i>Verplichtingen met waarde in het economische verkeer, inclusief schulden waarvan de rente niet aftrekbaar is in box 1 of box 2, inclusief schulden inzake erfbelasting maar exclusief overige belastingschulden</i> 	<p>Niet aftrekbaar</p> <ul style="list-style-type: none"> Drempel voor schulden, zie tabel drempel schulden box 3, 1.6.2.2 Contante waarde van verplichtingen, bijvoorbeeld op grond van periodieke giften of alimentatie, als deze al als persoonsgebonden aftrek in aanmerking kunnen worden genomen

- ¹⁾ Vermogensbestanddelen die in box 1 of box 2 worden aangegeven, worden in box 3 niet in aanmerking genomen tenzij specifieke allocatieregels anders bepalen. Vorderingen en daarmee corresponderende schulden ter zake van bepaalde verkrijgingen krachtens erfrecht zijn gedefiscaliseerd. Hetzelfde geldt vanaf 2023 voor onderlinge vorderingen en schulden tussen fiscale partners en (bepaalde) onderlinge vorderingen en schulden tussen ouders en hun minderjarige kinderen.

1.6.2.1 Vrijstellingen box 3

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Rechten op overlijdensuitkeringen, mits maximaal	8.665	7.913	7.444
Contant geld en vergelijkbare vermogensrechten (bijvoorbeeld chipkaart, cadeaubonnen)			
Per belastingplichtige	653	596	560
Gezamenlijk met partner	1.306	1.192	1.120
Groene beleggingen ¹⁾			
Per belastingplichtige	71.251	65.072	61.215
Gezamenlijk met partner	142.502	130.144	122.430
Op 14 december 1999 bestaande kapitaalverzekeringen, maximaal ²⁾	123.428	123.428	123.428

- ¹⁾ Vanaf 2023 wordt een onderscheid gemaakt tussen groene beleggingen in de vorm van een of meer banktegoeden en groene beleggingen in de vorm van overige bezittingen. De vrijstelling wordt daarbij zoveel mogelijk toegerekend aan de overige bezittingen.
- ²⁾ Partners kunnen bij de aangifte verzoeken om toepassing van tweemaal de (maximale) vrijstelling, ongeacht de mate waarin zij ieder zijn gerechtigd tot de polis.

1.6.2.2 Drempel schulden box 3

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Drempel voor belastingplichtige zonder partner	3.700	3.400	3.200
Gezamenlijke drempel voor belastingplichtige met partner	7.400	6.800	6.400

1.6.2.3 Leegwaarderatio

Verhuurde woningen zijn soms minder waard dan niet-verhuurde woningen. De waarde van verhuurde woningen voor box 3 en de erf- en schenkbelasting wordt bepaald door de WOZ-waarde te vermenigvuldigen met de leegwaarderatio.

Verhouding jaarlijkse huurprijs tot WOZ-waarde	2024 ¹⁾		2023 ¹⁾		2022	
	meer dan %	maar niet meer dan %	Leegwaarderatio %	Leegwaarderatio %	Leegwaarderatio %	Leegwaarderatio %
0	1	73	73	45		
1	2	79	79	51		
2	3	84	84	56		
3	4	90	90	62		
4	5	95	95	67		
5	6	100	100	73		
6	7	100	100	78		
7	–	100	100	85		

¹⁾ Vanaf 2023 worden woningen die via een tijdelijk huurcontract worden verhuurd uitgesloten van toepassing van de leegwaarderatio. Wanneer sprake is van niet-marktconforme verhuur aan gelieerde partijen, zoals familie, geldt een leegwaarderatio van 100% (2023: 100% en 2022: 62%).

1.7 Heffingvrij vermogen

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Per belastingplichtige	57.000	57.000	50.650
Gezamenlijk met partner	114.000	114.000	101.300

1.8 Persoonsgebonden aftrek

1.8.1 Uitgaven voor specifieke zorgkosten

Uitgaven voor specifieke zorgkosten komen slechts voor aftrek in aanmerking voor zover ze boven een drempelbedrag uitkomen dat afhangt van het drempelinkomen (verzamelinkomen voor toepassing van de persoonsgebonden aftrek).

Drempel 2024

Drempelinkomen meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	Drempel:
–	9.420	EUR 163
9.420	50.034	1,65% van het drempelinkomen
50.034	–	1,65% van EUR 50.034 vermeerderd met 5,75% van het bedrag dat hoger is dan EUR 50.034

Drempel 2023

Drempelinkomen meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	Drempel:
–	8.603	EUR 149
8.603	45.695	1,65% van het drempelinkomen
45.695	–	1,65% van EUR 45.695 vermeerderd met 5,75% van het bedrag dat hoger is dan EUR 45.695

Drempel 2022

Drempelinkomen meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	Drempel:
–	8.093	EUR 141
8.093	42.986	1,65% van het drempelinkomen
42.986	–	1,65% van EUR 42.986 vermeerderd met 5,75% van het bedrag dat hoger is dan EUR 42.986

1.8.1.1 Vermenigvuldigingsfactor

De regeling uitgaven voor specifieke zorgkosten kent een vermenigvuldigingsfactor voor de aftrekposten met uitzondering van de uitgaven voor genees- en heelkundige hulp en de uitgaven voor reiskosten voor ziekenbezoek. De vermenigvuldigingsfactor is van toepassing wanneer het drempelinkomen niet meer bedraagt dan EUR 40.021 (2023: EUR 38.703 en 2022: EUR 36.409). De vermenigvuldigingsfactor bedraagt 2,13 (2023 en 2022: eveneens 2,13) voor personen die de AOW-leeftijd hebben bereikt (zie 1.10.4). Voor personen die de AOW-leeftijd nog niet hebben bereikt, is de vermenigvuldigingsfactor 1,40 (2023 en 2022: eveneens 1,40).

1.8.2 Weekenduitgaven voor gehandicapten

De volgende bedragen komen voor aftrek in aanmerking:

- EUR 13 (2023: EUR 12 en 2022: EUR 11) per dag van verzorging van de gehandicapte door de belastingplichtige;
- EUR 0,23 (2023: EUR 0,21 en 2022: EUR 0,19) per kilometer voor het vervoer van de gehandicapte per auto door de belastingplichtige over de reisafstand tussen de plaats waar de gehandicapte doorgaans verblijft en de plaats waar de belastingplichtige doorgaans verblijft.

1.8.3 Giftenaftrek

Voor aftrekbare giften die niet in de vorm van periodieke uitkeringen zijn gedaan (in dit kader de zogeheten andere giften) geldt een drempel van EUR 60 (2023 en 2022: eveneens EUR 60) of, als dat meer is, 1% (2023 en 2022: eveneens 1%) van het verzamelinkomen voor toepassing van de persoonsgebonden aftrek. Tevens geldt voor deze andere giften een maximum van 10% (2023 en 2022: eveneens 10%) van dat inkomen. Bij partners geldt dat zij hun andere giften en hun verzamelinkomens moeten samenvoegen.

Giften die de vorm hebben van het afzien van een vergoeding van kosten voor vervoer per auto, anders dan per taxi, worden in aanmerking genomen voor EUR 0,23 (2023: EUR 0,21 en 2022: EUR 0,19) per kilometer. Het afzien van een kostenvergoeding, bijvoorbeeld door een vrijwilliger, kan onder voorwaarden worden aangemerkt als aftrekbare gift.

Een gift aan een algemeen nut beogende instelling (ANBI) die is aangemerkt als culturele instelling kan in aanmerking worden genomen voor 1,25 (2023 en 2022: eveneens 1,25) keer het bedrag van de gedane gift. Deze extra aftrek wordt toegepast over maximaal EUR 5.000 (2023 en 2022: eveneens EUR 5.000) van de aan culturele instellingen gedane giften.

Contante giften komen met ingang van 2021 niet meer voor aftrek in aanmerking.

Met ingang van 2023 wordt de aftrek van periodieke giften begrensd tot EUR 250.000 per jaar (voor partners gezamenlijk). Dit geldt niet voor periodieke giften van voor 4 oktober 2022, 16:00 uur. Deze periodieke giften zijn tot uiterlijk 2027 nog volledig aftrekbaar.

Vanaf 2024 zijn giften in natura met een waarde van meer dan EUR 10.000 alleen nog aftrekbaar als die waarde blijkt uit een onafhankelijk taxatierapport of uit een recente factuur. De belastinginspecteur kan vragen dit rapport of de factuur op te sturen.

1.9 Verliesverrekening

	2024 jaar	2023 jaar	2022 Jaar
Verliescompensatietermijnen voor inkomen uit werk en woning (box 1)			
Voorwaarts	9	9	9
Achterwaarts	3	3	3
Verliescompensatietermijnen voor inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2)			
Voorwaarts	6	6	6
Achterwaarts	1	1	1

1.9.1 Verliesverdamping

Verliezen uit belastingjaar	Jaar van verdamping
2012 of eerder	2022 of eerder
2013	2023
2014	2024
2015	2025

1.10 Tarieven in de boxen

1.10.1 Box 1: belastbaar inkomen uit werk en woning

2024

Belastbaar inkomen in box 1		Belastingtarief	Premies volksverze- keringen	Totaaltarief	Heffing over totaal van de schijven
Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	%	%	%	EUR
Jonger dan AOW-leeftijd					
–	38.098	9,32	27,65	36,97	14.085
38.098	75.518	36,97	–	36,97	27.919
75.518		49,50	–	49,50	
AOW-leeftijd en ouder					
Geboren vanaf 1 januari 1946					
–	38.098	9,32	9,75	19,07	7.265
38.098	75.518	36,97	–	36,97	21.099
75.518		49,50	–	49,50	
Geboren voor 1 januari 1946 ¹⁾					
–	40.021	9,32	9,75	19,07	7.632
40.021	75.518	36,97	–	36,97	20.755
75.518		49,50	–	49,50	

pro memorie

2023

Belastbaar inkomen in box 1		Belastingtarief	Premies volksverze- keringen	Totaaltarief	Heffing over totaal van de schijven
Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR				
Jonger dan AOW-leeftijd					
–	37.149	9,28	27,65	36,93	13.719
37.149	73.031	36,93	–	36,93	26.970
73.031		49,50	–	49,50	
AOW-leeftijd en ouder Geboren vanaf 1 januari 1946					
–	37.149	9,28	9,75	19,03	7.069
37.149	73.031	36,93	–	36,93	20.321
73.031		49,50	–	49,50	
Geboren voor 1 januari 1946 ¹⁾					
–	38.703	9,28	9,75	19,03	7.365
38.703	73.031	36,93	–	36,93	20.043
73.031		49,50	–	49,50	

2022

Belastbaar inkomen in box 1		Belastingtarief	Premies volksverze- keringen	Totaaltarief	Heffing over totaal van de schijven
Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR				
Jonger dan AOW-leeftijd					
–	35.472	9,42	27,65	37,07	13.149
35.472	69.398	37,07	–	37,07	25.726
69.398		49,50	–	49,50	
AOW-leeftijd en ouder Geboren vanaf 1 januari 1946					
–	35.472	9,42	9,75	19,17	6.800
35.472	69.398	37,07	–	37,07	19.376
69.398		49,50	–	49,50	
Geboren voor 1 januari 1946 ¹⁾					
–	36.409	9,42	9,75	19,17	6.980
36.409	69.398	37,07	–	37,07	19.209
69.398		49,50	–	49,50	

¹⁾ Voor personen geboren voor 1 januari 1946 loopt de eerste schijf iets verder door.

pro memorie

1.10.2 Tariefaanpassing bepaalde grondslagverminderende posten

	2024 %	2023 %	2022 %
Maximaal aftrektarief ¹⁾	36,97	36,93	40

¹⁾ Dit is het maximale tarief waartegen bepaalde aftrekposten in de hoogste schijf in box 1 kunnen worden afgetrokken. Het betreft de aftrekbare kosten met betrekking tot de eigen woning, persoonsgebonden aftrek, ondernemersaftrek, mkb-winstvrijstelling en terbeschikkingstellingsvrijstelling.

1.10.3 Premiepercentages volksverzekeringen

	2024 %	2023 %	2022 %
Jonger dan AOW-leeftijd (zie 1.10.4)			
AOW	17,90	17,90	17,90
Anw	0,10	0,10	0,10
Wlz	9,65	9,65	9,65
Ouder dan AOW-leeftijd (zie 1.10.4)			
AOW	–	–	–
Anw	0,10	0,10	0,10
Wlz	9,65	9,65	9,65

1.10.4 AOW-leeftijd

Jaar	AOW-leeftijd
2028 en 2029	67 jaar en drie maanden
2024 , 2025, 2026 en 2027	67 jaar
2023	66 jaar en tien maanden
2022	66 jaar en zeven maanden
2019, 2020 en 2021	66 jaar en vier maanden
2018	66 jaar
2017	65 jaar en negen maanden
2016	65 jaar en zes maanden
2015	65 jaar en drie maanden
2014	65 jaar en twee maanden
2013	65 jaar en een maand
2012 of eerder	65 jaar

1.10.5 Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang

2024			2023	2022
meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	Tarief %	Tarief %	Tarief %
–	67.000	24,5	26,9	26,9
67.000	–	33		

1.10.6 Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen

	2024	2023	2022
	%	%	%
Tarief	36	32	31

1.11 Heffingskortingen

	2024		2023		2022	
	Jonger dan AOW-leeftijd EUR	AOW-leeftijd en ouder EUR	Jonger dan AOW-leeftijd EUR	AOW-leeftijd en ouder EUR	Jonger dan AOW-leeftijd EUR	AOW-leeftijd en ouder EUR
Algemene heffingskorting ^{1,7)}						
Maximaal voor lagere inkomens	3.362	1.735	3.070	1.583	2.888	1.494
Arbeidskorting ^{2,8)}						
Maximaal voor lagere inkomens	5.532	2.854	5.520	2.604	4.260	2.204
Inkomensafhankelijke combinatiekorting (maximaal) ^{3,8)}	2.950	1.522	2.694	1.388	2.534	1.310
Ouderenkorting (maximaal) ⁴⁾		2.010		1.835		1.726
Alleenstaande-ouderenkorting ⁵⁾		524		478		449
Jonggehandicaptenkorting ⁶⁾	898		820		771	

- 1) Geldt voor iedereen. Vanaf een inkomen van EUR 24.812 (2023: EUR 22.660 en 2022: EUR 21.317) wordt de algemene heffingskorting lager naarmate het belastbaar inkomen uit werk en woning stijgt. Vanaf dit bedrag wordt de algemene heffingskorting afgebouwd met 6,630% (2023: 6,095% en 2022: 6,007%).
- 2) Geldt voor iedereen met arbeidsinkomen (het gezamenlijke bedrag aan met tegenwoordige arbeid genoten loon, winst uit onderneming en resultaat uit overige werkzaamheden). De afbouw van de arbeidskorting met 6,51% (2023: 6,51% en 2022: 5,86%) start bij een inkomen van EUR 39.957 (2023: EUR 37.691 en 2022: EUR 36.649).
- 3) Geldt voor minstverdienende partners en alleenstaande ouders tot wiens huishouden in het kalenderjaar gedurende ten minste zes maanden een kind behoort dat bij aanvang van het kalenderjaar jonger is dan 12 jaar en dat op hetzelfde woonadres staat ingeschreven. De inkomensafhankelijke combinatiekorting bedraagt 11,45% (2023 en 2022: eveneens 11,45%) van het arbeidsinkomen voor zover dat meer bedraagt dan EUR 6.073 (2023: EUR 5.547 en 2022: EUR 5.219), maar maximaal het in de tabel opgenomen bedrag. Dit maximale bedrag wordt bereikt bij een arbeidsinkomen van EUR 31.837 (2023: EUR 29.075 en 2022: EUR 27.350).
- 4) Geldt voor belastingplichtigen die aan het einde van het kalenderjaar de AOW-leeftijd hebben bereikt (zie 1.10.4) en die een verzamelinkomen hebben van niet meer dan EUR 44.770 (2023: EUR 40.888 en 2022: EUR 38.464). Boven dit verzamelinkomen wordt de ouderenkorting afgebouwd met 15% (2023 en 2022: eveneens 15%).
- 5) Geldt voor degene die in het kalenderjaar in aanmerking komt voor een AOW-uitkering voor alleenstaanden.
- 6) Geldt voor de belastingplichtige die in het kalenderjaar recht heeft op een uitkering op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong), tenzij voor hem de ouderenkorting geldt.

pro memorie

- 7) De voor 1 januari 1963 geboren minstverdienende partner die de algemene heffingskorting niet volledig kan verzilveren tegen de eigen verschuldigde inkomstenbelasting en premie voor de volksverzekeringen, krijgt deze korting uitbetaald voor zover de meestverdienende partner voldoende belasting en premie voor de volksverzekeringen betaalt. De na 1962 geboren minstverdienende partner kon voor 2023 de algemene heffingskorting gedeeltelijk uitbetaald krijgen (2022: 6,67%). Iedere minstverdienende partner kon voor 2023 verder nog de arbeidskorting en de inkomensafhankelijke combinatiekorting gedeeltelijk uitbetaald krijgen (2022: 6,67%).

1.11.1 Heffingskortingen in verband met beleggingen

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Korting groene beleggingen (maximaal) ¹⁾	499	456	429

- ¹⁾ Deze heffingskorting geldt alleen voor groene beleggingen (beleggingen in fiscaal erkende groene fondsen). De korting bedraagt 0,7% (2023 en 2022: eveneens 0,7%) van het bedrag dat daarvoor is vrijgesteld in box 3, zie 1.6.2.1.

1.12 Maximumbedrag lenen bij eigen vennootschap

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Drempelbedrag voor excessief lenen ¹⁾	500.000	700.000	n.v.t.

- ¹⁾ Sinds 2023 moeten aanmerkelijkbelanghouders inkomstenbelasting in box 2 betalen over hetgeen ze lenen bij de eigen vennootschap voor zover dat op 31 december van het desbetreffende jaar meer bedraagt dan het drempelbedrag (uitgezonderd eigenwoningschulden). Het drempelbedrag geldt voor de belastingplichtige en partner gezamenlijk.

1.13 Teruggaaf- en aanslaggrens

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Teruggaafgrens inkomstenbelasting	18	16	15
Aanslaggrens inkomstenbelasting	56	51	48

2 Toeslagen

2.1 Zorgtoeslag

Maximale toeslag per jaar	2024 ²⁾		2023 ²⁾		2022 ²⁾	
	Maximaal inkomen	Maximale toeslag	Maximaal inkomen	Maximale toeslag	Maximaal inkomen	Maximale toeslag
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Alleenstaande ¹⁾	37.496	1.483	38.520	1.858	31.998	1.336
Aanvrager met toeslagpartner ¹⁾	47.368	2.833	48.224	3.182	40.944	2.553

1) Bij een hoger inkomen bestaat geen recht meer op zorgtoeslag. Zie ook www.toeslagen.nl voor het maken van proefberekeningen.

2) Er bestaat geen recht op zorgtoeslag indien het vermogen groter is dan de in tabel 2.5 genoemde bedragen.

2.2 Kindgebonden budget

Maximale toeslag per jaar	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Aantal kinderen jonger dan 18 jaar			
• Gezin met een kind	2.436	1.653	1.220
• Gezin met twee kinderen	4.872	3.185	2.326
• Verhoging vanaf derde kind	2.436	1.532	1.001
Verhoging voor alleenstaande ouder ('alleenstaande-ouderkop')	3.480	3.848	3.285
Verhoging kind ouder dan 12	694	267	–
Verhoging kind ouder dan 16	924	476	–
Maximale toeslag bij inkomen tot en met			
Alleenstaande ouder	26.819 ¹⁾	25.070 ¹⁾	22.356 ¹⁾
Ouder met toeslagpartner	35.849 ¹⁾	43.397 ¹⁾	39.596 ¹⁾

1) Vanaf dit inkomen wordt het kindgebonden budget afgebouwd met 6,75% (2023 en 2022: eveneens 6,75%). Zie ook www.toeslagen.nl voor het maken van proefberekeningen.

2.3 Kinderopvangtoeslag

Kinderopvangtoeslag ¹⁾	<p>Gezinnen met kinderen kunnen een bijdrage in de kosten van kinderopvang krijgen via de kinderopvangtoeslag. De hoogte van de kinderopvangtoeslag is afhankelijk van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de hoogte van het inkomen; • het soort opvang en het aantal opvanguren; • het betaalde uurtarief. Zie voor maximale uurtarieven de tabel 2.3.1; • het aantal kinderen dat van de opvang gebruikmaakt.
-----------------------------------	--

1) Zie ook www.toeslagen.nl voor het maken van proefberekeningen.

pro memorie

2.3.1 Maximumuurtarief kinderopvang

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Kindercentrum (dagopvang)	10,25	9,12	8,50
Kindercentrum (buitenschoolse opvang)	9,12	7,85	7,31
Gastouderopvang (dagopvang en buitenschoolse opvang)	7,53	6,85	6,52

2.4 Huurtoeslag

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Maximale huurgrens			
Aanvrager is jonger dan 23 jaar	454,47	452,20	442,46
Aanvrager is 23 jaar of ouder of jonger dan 23 jaar met een kind	879,66	808,06	763,47
Vrijgesteld inkomen			
Vrijgesteld inkomen thuiswonend kind jonger dan 23 jaar	5.970	5.432	5.110

2.5 Vermogenstoets voor zorg-, huurtoeslag en kindgebonden budget

2024

Vrijstelling vermogen	Zorgtoeslag EUR	Kindgebonden budget EUR	Huurtoeslag EUR
Alleenstaande	140.213	140.213	36.952 ¹⁾
Aanvrager met toeslagpartner	177.301	177.301	73.904

¹⁾ Een medebewoner mag niet meer dan EUR 36.952 vermogen hebben.

2023

Vrijstelling vermogen	Zorgtoeslag EUR	Kindgebonden budget EUR	Huurtoeslag EUR
Alleenstaande	127.582	127.582	33.748 ¹⁾
Aanvrager met toeslagpartner	161.329	161.329	67.496

¹⁾ Een medebewoner mag niet meer dan EUR 33.748 vermogen hebben.

2022

Vrijstelling vermogen	Zorgtoeslag EUR	Kindgebonden budget EUR	Huurtoeslag EUR
Alleenstaande	120.020	120.020	31.747 ¹⁾
Aanvrager met toeslagpartner	151.767	151.767	63.494

¹⁾ Een medebewoner mag niet meer dan EUR 31.747 vermogen hebben.

3 Vergoedingen, verstrekkingen en aftrekposten

3.1 Beperking van aftrekposten

	I Winst IB: kosten specifiek voor de ondernemer bij de eenmanszaak en resultaat overige werkzaamheden	II Winst IB/Vpb: kosten ten aanzien van iedere onderneming
Woon-werkverkeer	Per kilometer: 2024: EUR 0,23 2023: EUR 0,21 2022: EUR 0,19	Aftrekbaar
Zakelijk gebruik privéauto	Per kilometer: 2024: EUR 0,23 2023: EUR 0,21 2022: EUR 0,19	Aftrekbaar
Werkruimte in privéwoning ¹⁾		
<i>Er is elders geen werkruimte beschikbaar en het inkomen wordt voor 70% of meer in of vanuit de werkruimte in de privéwoning en voor 30% of meer in die werkruimte verworven</i>	Aftrekbaar	Aftrekbaar
<i>Er is elders wel een werkruimte beschikbaar en het inkomen wordt voor 70% of meer in de werkruimte in de privéwoning verworven</i>	Aftrekbaar	Aftrekbaar
Huisvesting buiten de woonplaats	Maximaal twee jaar aftrekbaar	Aftrekbaar
Kleding en persoonlijke verzorging, uitgezonderd werkkleding	Niet aftrekbaar	Aftrekbaar
Literatuur, uitgezonderd vakliteratuur	Niet aftrekbaar	Aftrekbaar
Representatie	2024: aftrekbaar 80% ²⁾ 2023: aftrekbaar 80% ²⁾ 2022: aftrekbaar 80% ²⁾	2024: aftrekbaar 73,5% ³⁾ 2023: aftrekbaar 73,5% ³⁾ 2022: aftrekbaar 73,5% ³⁾
Muziekinstrumenten, geluidsapparatuur, gereedschappen, computers, beeldapparatuur en dergelijke	Niet aftrekbaar ⁴⁾	Aftrekbaar
Verhuiskosten ⁵⁾	Aftrekbaar maximaal: 2024: EUR 7.750 2023: EUR 7.750 2022: EUR 7.750	Aftrekbaar

pro memorie

	I	II
	Winst IB: kosten specifiek voor de ondernemer bij de eenmanszaak en resultaat overige werkzaamheden	Winst IB/Vpb: kosten ten aanzien van iedere onderneming
Overbrenging inboedel	Aftrekbaar	Aftrekbaar
Congressen, seminars, symposia, excursies, studiereizen en dergelijke, inclusief reis- en verblijfkosten	2024: aftrekbaar 80% ^{2,6)} 2023: aftrekbaar 80% ^{2,6)} 2022: aftrekbaar 80% ^{2,6)}	2024: aftrekbaar 73,5% ³⁾ 2023: aftrekbaar 73,5% ³⁾ 2022: aftrekbaar 73,5% ³⁾
Voedsel, drank en genotmiddelen	2024: aftrekbaar 80% ²⁾ 2023: aftrekbaar 80% ²⁾ 2022: aftrekbaar 80% ²⁾	2024: aftrekbaar 73,5% ³⁾ 2023: aftrekbaar 73,5% ³⁾ 2022: aftrekbaar 73,5% ³⁾
Geldboeten (inclusief kosten criminele activiteiten) ⁷⁾	Niet aftrekbaar	Niet aftrekbaar
Telefoon en internet	Niet aftrekbaar zijn de telefoonabonnementen voor aansluitingen in de woonruimte	Aftrekbaar

- 1) De werkruimte moet een naar verkeersopvatting zelfstandig gedeelte van de woning vormen.
- 2) De belastingplichtige kan kiezen tussen aftrek van de kosten tot het in de tabel vermelde percentage of het niet aftrekken van de kosten tot een bedrag van EUR 5.600 (2023: EUR 5.100 en 2022: EUR 4.800).
- 3) Bij belastingplichtigen voor de vennootschapsbelasting die werknemers in dienst hebben is de aftrekdrempel voor gemengde kosten 0,4% (2023 en 2022: eveneens 0,4%) van het gezamenlijke bedrag aan belastbaar loon van alle werknemers, met een minimum van EUR 5.600 (2023: EUR 5.100 en 2022: EUR 4.800). Loon uit vroegere dienstbetrekking aan ex-werknemers blijft daarbij naar keuze buiten beschouwing. De mogelijkheid bestaat verder om niet te kiezen voor de aftrekdrempel maar aftrek van de kosten tot het in de tabel vermelde percentage. Ter zake van ondernemingen in de inkomstenbelasting geldt wat in voetnoot 2 staat en het percentage waar daar naar wordt verwezen.
- 4) Als deze tot het privévermogen behoren of in privé zijn gehuurd.
- 5) De ondernemer of resultaatgenieter verhuist in ieder geval in het kader van de onderneming ingeval hij binnen twee jaar na de verplaatsing van de onderneming door verhuizing de afstand tussen zijn woning en de vestigingsplaats van de onderneming met ten minste 60% verkleint, terwijl tot die verhuizing de afstand tussen zijn woning en de plaats van de onderneming ten minste 25 kilometer bedroeg.
- 6) De reis- en verblijfkosten in verband met cursussen en opleidingen voor studie en beroep, alsmede in verband met congressen, seminars, symposia, excursies, studiereizen en dergelijke worden voor maximaal EUR 1.500 (2023 en 2022: eveneens EUR 1.500) in aanmerking genomen, tenzij de aard van de door de belastingplichtige verrichte werkzaamheden noodzaakt tot het bijwonen hiervan.
- 7) Vanaf 1 januari 2020 vallen ook bestuursrechtelijke dwangsommen en geldsommen in het kader van strafbeschikkingen hieronder.

3.2 Eindheffing op verstrekkingen aan anderen dan eigen werknemers

	2024 %	2023 %	2022 %
Verstrekkingen aan anderen dan eigen werknemers niet meer dan EUR 136	45	45	45
Verstrekkingen aan anderen dan eigen werknemers meer dan EUR 136	75	75	75

3.3 Werkkostenregeling

Met ingang van 1 januari 2015 is de werkkostenregeling (WKR) voor alle werkgevers verplicht. Onder de WKR kan de werkgever, uitgaande van een vrije ruimte, onbelast vergoedingen en verstrekkingen doen aan zijn werknemer, mits hij deze tijdig aanwijst als eindheffingsbestanddeel. Daarnaast zijn er een aantal gerichte vrijstellingen, nihilwaarderingen en forfaitaire waarderingen. Over het bedrag boven de vrije ruimte zal de werkgever loonbelasting moeten betalen in de vorm van een eindheffing.

De eindheffing van de werkkostenregeling wordt per werkgever berekend. Onder voorwaarden mag deze eindheffing ook op concernniveau worden berekend. Uiterlijk bij de aangifte over het tweede tijdvak van 2025 moet de werkgever de eventuele eindheffing betalen en beslissen of over 2024 de concernregeling wordt toegepast.

Vergoedingen en verstrekkingen ter zake of in de vorm van de auto van de zaak, geldboeten, een woning en (met ingang van 2016) het rentevoordeel en kosten van een personeelslening in verband met de eigen woning kunnen niet als eindheffingsbestanddeel worden aangewezen. Met ingang van 2020 geldt dat ook voor bestuursrechtelijke dwangsommen en geldsommen in het kader van strafbeschikkingen.

	2024 %	2023 %	2022 %
Vrije ruimte bij totale loonsom tot EUR 400.000 ¹⁾	1,92	3	1,7
Vrije ruimte voor zover totale loonsom meer dan EUR 400.000 bedraagt ¹⁾	1,18	1,18	1,18
Gerichte vrijstellingen, nihilwaarderingen en forfaitaire waarderingen ²⁾	Zie tabel	Zie tabel	Zie tabel
Eindheffingspercentage bij overschrijden vrije ruimte	80	80	80
Intermediaire kosten (vergoeding)	Onbelast, zie tabel	Onbelast, zie tabel	Onbelast, zie tabel

¹⁾ De grondslag van de vrije ruimte wordt bepaald door het totale fiscaal loon van alle werknemers per inhoudingsplichtige werkgever. Met ingang van 1 januari 2015 mag de grondslag onder voorwaarden op concernniveau worden berekend.

²⁾ Naast de vrije ruimte kan een aantal gerichte vergoedingen of verstrekkingen worden gedaan. Verder geldt een nihilwaardering of een forfaitaire waardering voor bepaalde loonbestanddelen.

3.3.1 Tabel gerichte vrijstellingen

Vergoeding of verstrekking ¹⁾	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Vervoer en reiskosten in het kader van de dienstbetrekking: <ul style="list-style-type: none"> • abonnementen voor reizen met openbaar vervoer • zakelijke reizen en woon-werkverkeer met eigen vervoer (m.u.v. taxi, luchtvaartuig, schip of vervoer georganiseerd door de werkgever), per kilometer maximaal • losse kaartjes voor zakelijke reizen openbaar vervoer 	Vrijgesteld ²⁾ 0,23	Vrijgesteld 0,21	Vrijgesteld 0,19
Kosten van tijdelijk verblijf in het kader van de dienstbetrekking	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Gereedschappen, computers, mobiele communicatiemiddelen en dergelijke apparatuur ³⁾	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Bijscholing, cursussen, congressen, vakliteratuur, training en dergelijke, voor zover ze van belang zijn voor het werk van de werknemer (inclusief kosten van inschrijving in een beroepsregister)	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Studie- en opleidingskosten ⁴⁾	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Procedures tot erkenning van verworven competenties (EVC-procedures) ⁴⁾	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Outplacement	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Maaltijden als gevolg van overwerk, koopavonden, dienstreizen en dergelijke	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Verhuiskosten, maximaal	7.750	7.750	7.750
Kosten overbrengen inboedel	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Extraterritoriale kosten ⁵⁾	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Verplichte arbovoorzieningen die geheel of gedeeltelijk op de werkplek worden gebruikt of verbruikt ⁶⁾	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Hulpmiddelen die ook buiten de werkplek gebruikt kunnen worden en die de werknemer voor 90% of meer zakelijk gebruikt	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Korting op producten uit eigen bedrijf, maximaal per jaar ⁷⁾	500	500	500
Verklaring omtrent het gedrag (VOG)	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Thuiswerken, maximaal per thuiswerkdag	2,35	2,15	2

1) Het bovenmatige deel van de gerichte vrijstelling valt in de vrije ruimte.

2) Vanaf 1 januari 2024 is er geen onderscheid meer tussen het vergoeden, verstrekken of ter beschikking stellen van een ov-kaart. Vanaf 2024 geldt dat, als de werknemer de ov-kaart (ook) gebruikt voor zakelijke reizen (waaronder woon-werkverkeer), de vergoeding, verstrekking of terbeschikkingstelling van een ov-kaart gericht is vrijgesteld. De mate van het privégebruik is vervolgens niet van belang en het privégebruik is niet belast.

3) De vergoeding en verstrekking (waaronder terbeschikkingstellingen) zijn gericht vrijgesteld als voldaan wordt aan het noodzakelijkheids criterium.

4) Met ingang van 2021 ook voor voormalige werknemers.

5) In plaats van de werkelijke extraterritoriale kosten kan voor werknemers die vanuit het buitenland naar Nederland komen en een specifieke deskundigheid bezitten die op de Nederlandse arbeidsmarkt niet, of schaars, aanwezig is binnen een periode van maximaal vijf jaar de eerste

pro memorie

20 maanden maximaal 30%, de daaropvolgende 20 maanden maximaal 20% en de daaropvolgende 20 maanden maximaal 10% van het loon onbelast (gericht vrijgesteld) worden vergoed door de werkgever ('30%-regeling'). Er geldt een overgangsregeling voor werknemers die al in december 2023 de 30%-vergoeding genoten. Zij krijgen niet te maken met de afbouw van de vergoeding. De specifieke deskundigheid wordt aanwezig geacht als het loon van de desbetreffende werknemer op jaarbasis meer dan EUR 46.107 (2023: EUR 41.954 en 2022: 39.467) bedraagt. Voor werknemers jonger dan 30 jaar met een Nederlandse of vergelijkbare mastergraad geldt een lagere loongrens, namelijk EUR 35.048 (2023: EUR 31.891 en 2022: EUR 30.001). Verder wordt de 30%-regeling vanaf 1 januari 2024 afgetopt tot de WNT-norm, ook wel bekend als de balkenendenorm. Dit betekent dat de 30%-regeling kan worden toegepast op het loon tot de WNT-norm (2024: EUR 233.000). Als de 30%-regeling nog over het laatste loontijdvak van 2022 is toegepast en genoten door de werknemer, geldt de aftopping pas vanaf 1 januari 2026. Ten slotte kunnen werknemers die in Nederland wonen en de 30%-regeling hebben, nu nog gebruikmaken van de zogenoemde partiële buitenlandse belastingplicht. Dat betekent dat zij als niet-inwoner/buitenlands belastingplichtige worden behandeld voor toepassing van box 2 (inkomen uit aanmerkelijk belang) en box 3 (inkomen uit sparen en beleggen), ondanks dat zij in Nederland wonen. Deze faciliteit wordt per 1 januari 2025 afgeschaft. Werknemers die al in december 2023 de 30%-vergoeding genoten, kunnen op basis van overgangsrecht nog tot en met 2026 gebruikmaken van de partiële buitenlandse belastingplicht.

- 6) Het begrip 'werkplek' voor arbovoorzieningen is uitgebreider en is ook de plaats buiten de werkplek waar uitvoering wordt gegeven aan het arbobeleid van de werkgever.
- 7) De korting of vergoeding bij de aankoop van producten uit eigen bedrijf is gericht vrijgesteld onder de volgende voorwaarden:
  - De producten zijn niet branchevreemd.
  - De korting of vergoeding is per product maximaal 20% (2023 en 2022: eveneens 20%) van de waarde in het economische verkeer van dat product.
  - De kortingen of vergoedingen bedragen in het kalenderjaar samen niet meer dan het in de tabel genoemde maximale bedrag. Een eventueel niet-gebruikt deel van de vrijstelling mag niet worden doorgeschoven naar een volgend jaar.
  - Is de dienstbetrekking door pensionering of arbeidsongeschiktheid geëindigd, dan is de vrijstelling ook van toepassing.

3.3.2 Tabel nihilwaarderingen

Voor de volgende soorten loon in natura geldt een nihilwaardering:

- voorzieningen op de werkplek, zoals bedrijfsfitness, personeelsfestiviteiten, gereedschappen, de vaste computer, het kopieerapparaat en de vaste telefoon op het werk (niet de thuiswerkplek);
- consumpties op de werkplek die geen deel uitmaken van een maaltijd;
- terbeschikkinggestelde kleding die (bijna) uitsluitend geschikt is om tijdens het werk te dragen, zoals uniformen en overalls, werkkleding die op het werk achterblijft en terbeschikkinggestelde werkkleding met beeldmerken (logo) van de werkgever van samen ten minste 70 cm² per kledingstuk;
- de laagrentende of renteloze personeelslening als uw werknemer daarmee een fiets, elektrische fiets of elektrische scooter voor woon-werkverkeer koopt (ook binnen cafetariaregelingen);
- niet-permanente huisvesting op de werkplek, waarbij het redelijkerwijs niet mogelijk is dat de werknemer zich hieraan kan onttrekken, bijvoorbeeld aan boord van zeeschepen of bij parate diensten in een brandweerkazerne of ziekenhuis, op boorplatforms of bij slaapdiensten in de gehandicaptenzorg;
- voorzieningen in de werkruimte thuis.

3.3.3 Tabel forfaitaire waarderingen

Loon in natura zonder nihilwaardering, normbedragen voor:	2024	2023	2022
	EUR	EUR	EUR
Maaltijden op de werkplek	3,90	3,55	3,35
Huisvesting en inwoning, per dag ¹⁾	6,70	6,10	5,75
Kinderopvang op de werkplek ²⁾	variabel	variabel	variabel

- 1) Inclusief energie, water en bewassing. Niet van toepassing wanneer het redelijkerwijs niet mogelijk is dat de werknemer zich aan deze voorziening kan onttrekken.
- 2) De waarde van door de inhoudingsplichtige verrichte kinderopvang waarvoor aanspraak kan worden gemaakt op kinderopvangtoeslag of een vergoeding van de gemeente of het UWV wordt gesteld op het aantal uren kinderopvang maal de door de overheid vastgestelde uurprijs.

3.3.4 Tabel intermediaire kosten

Vergoedingen voor intermediaire kosten zijn vergoedingen voor bedragen die de werknemer meestal in opdracht en voor rekening van de werkgever voorschiet voor:
<ul style="list-style-type: none"> • zaken die tot het vermogen van het bedrijf gaan horen; • zaken die tot het vermogen van het bedrijf horen en die aan de werknemer ter beschikking zijn gesteld; • kosten die specifiek samenhangen met de bedrijfsvoering en niet met het functioneren van de werknemer, zoals kosten die de werknemer maakt voor externe representatie van het bedrijf.

3.3.5 Gebruikelijkheids criterium

Op grond van het per 1 januari 2016 aangescherpte gebruikelijkheids criterium mag de omvang van de als eindheffingsbestanddeel aangewezen vergoedingen en verstrekkingen niet in belangrijke mate (30% of meer) afwijken van de omvang van de vergoedingen en verstrekkingen die in de regel in vergelijkbare omstandigheden als eindheffingsbestanddeel worden aangewezen. Het gaat er bij het gebruikelijkheids criterium om dat het gebruikelijk is dat de werkgever de eventueel verschuldigde loonheffing over de vergoedingen of verstrekkingen via de eindheffing voor zijn rekening neemt. De Belastingdienst beschouwt vergoedingen, verstrekkingen of terbeschikkingstellingen van maximaal EUR 2.400 (2023 en 2022: eveneens EUR 2.400) in totaal per persoon per jaar in ieder geval als gebruikelijk. De afwijking van 30% geldt niet voor dit bedrag.

3.3.6 Thuiswerken

Per 1 januari 2022 is een gerichte vrijstelling voor het vergoeden van thuiswerkkosten geïntroduceerd van EUR 2,35 (2023: EUR 2,15 en 2022: EUR 2) per dag als een werknemer geheel of gedeeltelijk thuiswerkt. Werkgevers en werknemers kunnen afspraken maken over het aantal dagen waarop de werknemer thuis zal werken. Op basis hiervan kan de werkgever een vaste vergoeding toekennen. De vaste vergoeding hoeft niet te worden aangepast als incidenteel op een thuiswerkdag toch op de vaste werkplek wordt gewerkt, of andersom. Als de werknemer een deel van de dag thuiswerkt en het andere deel op de vaste werkplek, kan de werkgever voor deze dag een onbelaste reiskostenvergoeding geven of de onbelaste thuiswerkkostenvergoeding. Beide vergoedingen onbelast geven op één dag kan niet. Dat geldt ook voor andere situaties waarbij op kosten van de werkgever wordt gereisd naar de vaste werkplek, zoals met een auto van de zaak, fiets van de zaak, OV-abonnement of OV-chipkaart. Als een werknemer een deel van de dag thuiswerkt en diezelfde dag ook een zakelijke rit maakt, anders dan naar de vaste werkplek, dan kan de werkgever zowel de reis- en thuiswerkkosten onbelast vergoeden.

4 Loonheffingen

4.1 Loonheffingskorting

Er zijn vijf heffingskortingen die een werkgever of uitkeringsinstantie mag toepassen bij de inhouding van belasting en premies, samen de loonheffingskorting genoemd. Deze mag maar door één werkgever/uitkeringsinstantie tegelijkertijd worden toegepast. Deze heffingskortingen bestaan uit een belastingdeel en een premiedeel. Vanaf 1 januari 2019 hebben alleen inwoners van Nederland volledig recht op het belastingdeel van de loonheffingskorting. Niet-inwoners hebben alleen nog recht op het premiedeel als ze in Nederland verzekerd zijn voor de volksverzekeringen. Daarnaast hebben zij een beperkt recht op het belastingdeel van de arbeidskorting als zij inwoner zijn van een land van de landenkring EU/EER, Zwitserland en de BES-eilanden.

4.2 Afdrachtvermindering loonheffingen

Om voor de afdrachtvermindering in aanmerking te komen, moet worden voldaan aan specifieke eisen. De bepaling van de hoogte van de afdrachtvermindering is per categorie verschillend.

Zeevaart	Voor werknemers van een schip dat onder Nederlandse vlag vaart. Werknemers van bepaalde schepen vallen niet onder de afdrachtvermindering.
S&O-werk ¹⁾	Werkgevers kunnen een afdrachtvermindering van loonheffingen krijgen voor werknemers die (gekwalificeerd) S&O-werk verrichten.

¹⁾ Met ingang van 1 januari 2016 is de S&O-afdachtvermindering niet alleen van toepassing op de loonkosten van werknemers die S&O-werk verrichten, maar ook op de overige kosten en uitgaven voor S&O-werk.

4.2.1 S&O-afdachtvermindering

2024			2023			2022		
Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	Vermindering %	Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	Vermindering %	Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	Vermindering %
–	350.000	32/40 ¹⁾	–	350.000	32/40 ¹⁾	–	350.000	32/40 ¹⁾
350.000	–	16	350.000	–	16	350.000	–	16

¹⁾ Het hogere percentage geldt voor starters.

4.3 Gebruikelijk loon

4.3.1 Gebruikelijk loon voor aanmerkelijkbelanghouders

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Gebruikelijk loon ¹⁾	56.000	51.000	48.000

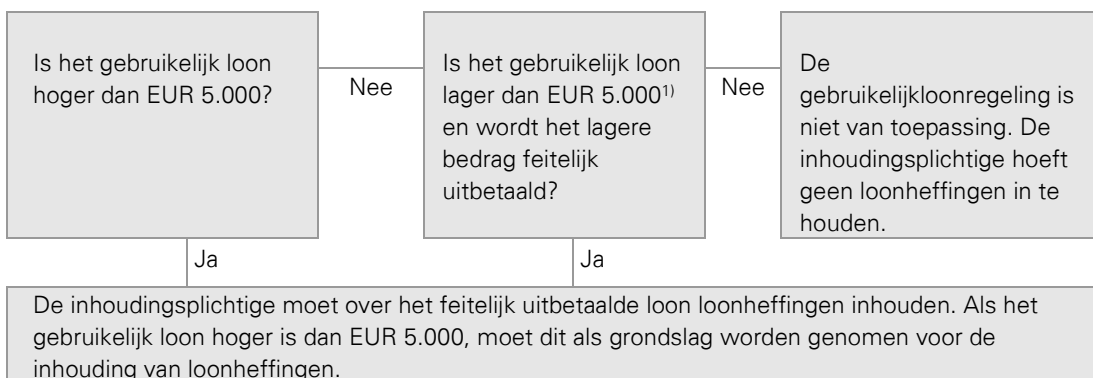
¹⁾ Het loon van een werknemer die arbeid verricht voor een vennootschap of coöperatie waarin hij of zijn partner een aanmerkelijk belang heeft of waaraan hij vermogensbestanddelen ter beschikking stelt, wordt in een kalenderjaar ten minste gesteld op het in de tabel genoemde bedrag. De mogelijkheid bestaat dat een afwijkend loon in aanmerking moet worden genomen.

4.3.2 Vaststelling gebruikelijk loon

Hoogste van de volgende bedragen:	Lagere vaststelling indien:
<ul style="list-style-type: none"> het loon uit de meest vergelijkbare dienstbetrekking¹⁾; het loon van de meest verdienende werknemer van u of van een verbonden lichaam; EUR 56.000. 	<ul style="list-style-type: none"> u aannemelijk kunt maken dat het loon uit de meest vergelijkbare dienstbetrekking lager is dan EUR 56.000 en lager is dan het loon van de meest verdienende werknemer van u of een verbonden lichaam. U stelt dan het loon op het loon uit de meest vergelijkbare dienstbetrekking.

¹⁾ Bij het begrip 'meest vergelijkbare dienstbetrekking' speelt een aanmerkelijk belang geen rol. Bij de meest vergelijkbare dienstbetrekking zijn ook vergelijkingen mogelijk met werknemers die niet hetzelfde werk doen.

4.3.3 Gebruikelijk loon EUR 5.000 of lager

¹⁾ De grens van EUR 5.000 geldt voor het totaal van de werkzaamheden van de aanmerkelijkbelanghouder; de grens wordt dus niet per vennootschap getoetst.

4.4 Maximum pensioengevend loon

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Pensioengevend loon maximaal ¹⁾	137.800	128.810	114.866

¹⁾ Bij dienstbetrekkingen in deeltijd wordt het bedrag verminderd overeenkomstig de deeltijdfactor.

4.5 Pseudo-eindheffingen

	2024 %	2023 %	2022 %
VUT-regeling (RVU)	52	52	52
Excessieve vertrekvergoedingen ¹⁾	75	75	75
	EUR	EUR	EUR
RVU-drempelvrijstelling	2.182	2.037	1.874

¹⁾ Voor zover de excessieve vertrekvergoeding meer bedraagt dan het toetsloon van EUR 672.000 (2023: EUR 612.000 en 2022: EUR 576.000).

4.6 Vrijwilligersregeling

Vrijgesteld is de vergoeding of verstrekking aan een vrijwilliger die niet bij wijze van beroep arbeid verricht voor een algemeen nut beogende instelling, een sportorganisatie of een niet als zodanig aan te merken lichaam dat niet is onderworpen aan de vennootschapsbelasting of daarvan is vrijgesteld.

Vrijgesteld is de vergoeding of verstrekking met een gezamenlijke waarde van:	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Per maand	210	190	180
Per kalenderjaar	2.100	1.900	1.800

4.7 Modelstaat voor loonberekening 2024

	Te betalen door	Berekening nettoloon EUR	Berekening loonkosten EUR	Berekening grondslag EUR
Brutoloon	Werkgever	B	B	B
Pensioenpremie	Werkgever		+	
	Werknemer	-		-
Loon in natura	Werkgever		+	+
Bijtelling auto van de zaak	Werkgever			+
Eigen bijdrage voor privégebruik auto van de zaak	Werknemer	-	-	-
Uniform loonbegrip				U
Loonheffing, rekening houdend met de algemene heffingskorting en de arbeidskorting inclusief afbouwpercentage (indien van toepassing)	Werknemer	-		
Eindheffing voor rekening van werkgever (zie ook 3.2, 3.3 en 4.5)	Werkgever		+	
Premie WW-Awf (2,64%/7,64% ¹⁾)	Werkgever		+	
Basispremie WAO/WIA (8,04%/6,68% ²⁾)	Werkgever		+	
Gedifferentieerde premie Whk (variabel per werkgever)	Werkgever		+	
Inkomensafhankelijke bijdrage Zvw (6,57%)	Werkgever		+	
Nettoloon werknemer		N		
Afdrachtvermindering	Werkgever		-	
Loonkosten werkgever			K	

U = uniform loonbegrip (grondslag voor loonheffing, premies volksverzekeringen, werknemersverzekeringen en Zorgverzekering)

B = brutoloon

N = nettoloon werknemer

K = loonkosten werkgever

¹⁾ Vanaf 2020 geldt een laag tarief voor vaste contracten en een hoog tarief voor flexcontracten.

²⁾ Inclusief opslag kinderopvang (0,50%). Vanaf 2022 geldt een gedifferentieerde basispremie. Kleine werkgevers (met een loonsom van maximaal 25 maal het gemiddelde premieplichtig loon per werknemer per jaar) betalen een lager tarief dan (middel)grote werkgevers.

4.8 Werknemersverzekeringen

4.8.1 Premieheffingen

	2024	2023	2022
Leeftijdsgrens			
WW, WIA	AOW-leeftijd	AOW-leeftijd	AOW-leeftijd
Zvw (verzekerd vanaf 18 jaar)	Geen	Geen	Geen
Premieloon	EUR	EUR	EUR
Maximaal per werkdag:			
Zvw	275,49	257,52	229,63
WW en WIA/WAO	275,49	257,52	229,63
Maximumpremieloon per jaar			
Bij maximum aantal werkdagen van:	260	260	260
Voor Zvw	71.628	66.956	59.706
Voor WW-Awf	71.628	66.956	59.706
Voor WIA	71.628	66.956	59.706
Maximale inkomensafhankelijke premie Zvw			
- verplichte bijdrage werkgever aan Zorgverzekeringsfonds	4.785	4.473	4.030
- zonder verplichte bijdrage werkgever	3.811	3.636	3.284
Premie voor rekening van werkgever	%	%	%
Totale premie:			
- Inkomensafhankelijke bijdrage Zvw	6,57	6,68	6,75
- Inkomensafhankelijke bijdrage Zvw, lage premie ⁴⁾	5,32	5,43	5,50
- Whk-rekenpremie	1,22	1,53	1,52
- Voor WW-wachtgeldverzekering ¹⁾	Variabel	Variabel	Variabel
- Voor opslag kinderopvang	0,50	0,50	0,50
- Voor WW-Awf ²⁾	2,64/7,64	2,64/7,64	2,70/7,70
- Voor Ufo-premie	0,68	0,68	0,68
- Voor WIA-/WAO-basispremie ³⁾	8,04/6,68	7,61/6,32	7,55/5,99

1) De premie is per werkgever verschillend.

2) Vanaf 2020 geldt een laag tarief voor vaste contracten en een hoog tarief voor flexcontracten in plaats van sectorpremies.

3) Inclusief opslag kinderopvang. Vanaf 2022 geldt een gedifferentieerde basispremie. Kleine werkgevers (met een loonsom van maximaal 25 maal het gemiddelde premieplichtig loon per werknemer per jaar) betalen een lager tarief dan (middel)grote werkgevers.

4) Voor directeuren-grotoaandeelhouders die niet zijn verzekerd voor de werknemersverzekeringen, ondernemers en gepensioneerden geldt het lagere percentage voor de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet.

4.8.2 Uitkeringen ZW/WW/WIA

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Maximumdagloon	274,44	256,54	228,76
Uitkering als percentage van het dagloon	%	%	%
ZW, ziekingeld ¹⁾	70	70	70
Zwangerschap + bevalling	100	100	100
WIA			
- WGA (ten minste 35% tot 80% loonverlies of ten minste 80% loonverlies met zicht op herstel)	Loongerelateerde uitkering	Loongerelateerde uitkering	Loongerelateerde uitkering
- IVA (ten minste 80% loonverlies, geen zicht op herstel)	75	75	75
WW	75/70 ²⁾	75/70 ²⁾	75/70 ²⁾
Maximumuitkeringsduur			
ZW, ziekingeld	104 weken	104 weken	104 weken
WIA (voorheen WAO)	Tot AOW-leeftijd	Tot AOW-leeftijd	Tot AOW-leeftijd
WW	Afhankelijk van arbeidsverleden	Afhankelijk van arbeidsverleden	Afhankelijk van arbeidsverleden

1) Over twee ziektejaren samen betaalt de werkgever maximaal 170% van het laatstverdiende loon.

2) Eerste twee maanden 75%, daarna 70%.

4.9 Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl)

De Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl) bestaat uit drie regelingen voor werkgevers en heeft als doel om werknemers met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt in dienst te nemen of te houden: het loonkostenvoordeel (LKV), het lage-inkomensvoordeel (LIV) en het jeugd-LIV. Zie voor meer informatie de website van het [UWV](#).

4.9.1 Loonkostenvoordeel (LKV)

Het LKV is ingegaan op 1 januari 2018 en is een jaarlijkse tegemoetkoming voor werkgevers die een of meer werknemers in dienst nemen uit doelgroepen die vaak lastig aan het werk komen. Het gaat vooral om:

- oudere werknemers met een uitkering;
- werknemers met een arbeidsongeschiktheidsuitkering;
- werknemers met een arbeidsbeperking.

Er is ook een LKV voor werkgevers die werknemers herplaatsen in een nieuwe of aangepaste functie als deze werknemers arbeidsongeschikt zijn geworden.

pro memorie

2024

Hoogte LKV per werknemer	LKV per verloond uur EUR	Maximaal op jaarbasis EUR	Maximale looptijd jaar
Oudere werknemers (56 jaar en ouder)	3,05	6.000	3
Arbeidsbeperkte werknemers die nieuw in dienst komen	3,05	6.000	3
Werknemers uit de doelgroep van de banenafpraak en scholingsbelemmerden	1,01	2.000	3
Arbeidsbeperkte werknemers die herplaatst worden	3,05	6.000	1

2023

Hoogte LKV per werknemer	LKV per verloond uur EUR	Maximaal op jaarbasis EUR	Maximale looptijd jaar
Oudere werknemers (56 jaar en ouder)	3,05	6.000	3
Arbeidsbeperkte werknemers die nieuw in dienst komen	3,05	6.000	3
Werknemers uit de doelgroep van de banenafpraak en scholingsbelemmerden	1,01	2.000	3
Arbeidsbeperkte werknemers die herplaatst worden	3,05	6.000	1

2022

Hoogte LKV per werknemer	LKV per verloond uur EUR	Maximaal op jaarbasis EUR	Maximale looptijd jaar
Oudere werknemers (56 jaar en ouder)	3,05	6.000	3
Arbeidsbeperkte werknemers die nieuw in dienst komen	3,05	6.000	3
Werknemers uit de doelgroep van de banenafpraak en scholingsbelemmerden	1,01	2.000	3
Arbeidsbeperkte werknemers die herplaatst worden	3,05	6.000	1

4.9.2 Lage-inkomensvoordeel (LIV)

Het LIV is ingegaan op 1 januari 2017 en is een jaarlijkse tegemoetkoming voor werkgevers die werknemers vanaf 21 jaar in dienst hebben met een laag loon. Hierdoor dalen de loonkosten voor de werkgever. De kans op werk voor deze werknemers neemt dan toe. Het recht op en de hoogte van het LIV wordt vastgesteld in het jaar na het kalenderjaar waarover het LIV wordt berekend.

2024

Hoogte LIV per werknemer Gemiddeld uurloon	LIV per verloond uur EUR	Maximaal op jaarbasis EUR
EUR 14,33 tot en met EUR 14,91	0,49	960

pro memorie

2023

Hoogte LIV per werknemer Gemiddeld uurloon	LIV per verloond uur EUR	Maximaal op jaarbasis EUR
EUR 12,04 tot en met EUR 15,06	0,49	960

2022

Hoogte LIV per werknemer Gemiddeld uurloon	LIV per verloond uur EUR	Maximaal op jaarbasis EUR
EUR 10,73 tot en met EUR 13,43	0,78	1.520

4.9.3 Jeugd-LIV

De tegemoetkoming verhoging minimumjeugdloon (jeugd-LIV) was ingegaan op 1 januari 2018 en was een jaarlijkse tegemoetkoming voor werkgevers omdat het minimumjeugdloon voor jongeren van 18 tot en met 21 jaar per 1 juli 2017 is verhoogd. Met ingang van 2020 is het jeugd-LIV voor 21-jarigen vervallen. Met ingang van 2024 is het jeugd-LIV geheel vervallen. In 2024 vindt nog wel de betaling plaats van het jeugd-LIV over de verloonde uren in 2023.

2023

Hoogte jeugd-LIV per werknemer Leeftijd op 31 december voorafgaand jaar	Jeugd-LIV per verloond uur EUR	Maximaal op jaarbasis EUR
18 jaar	0,07	135,20
19 jaar	0,08	166,40
20 jaar	0,30	613,60

2022

Hoogte jeugd-LIV per werknemer Leeftijd op 31 december voorafgaand jaar	Jeugd-LIV per verloond uur EUR	Maximaal op jaarbasis EUR
18 jaar	0,07	135,20
19 jaar	0,08	166,40
20 jaar	0,30	613,60

5 Vennootschapsbelasting

5.1 Aftrekfaciliteiten en waarderingsvoorschriften

De in [1.2.3](#), [1.2.4](#) en [1.2.7](#) genoemde aftrekfaciliteiten en waarderingsvoorschriften zijn ook van toepassing op de winstbepaling voor de vennootschapsbelasting.

5.2 Verliesverrekening

Verliescompensatietermijnen	2024 jaar	2023 jaar	2022 jaar
Voorwaarts ¹⁾	Onbeperkt	Onbeperkt	Onbeperkt
Achterwaarts	1	1	1

¹⁾ Met ingang van 2022 zijn nog niet verrekenende verliezen uit jaren vanaf 2013 onbeperkt voorwaarts verrekenbaar. Wel zijn verliezen nog slechts volledig voorwaarts en achterwaarts verrekenbaar tot een bedrag van EUR 1.000.000 aan belastbare winst. Bij een hogere winst zijn de verliezen daarnaast slechts tot 50% van die hogere belastbare winst verrekenbaar.

5.2.1 Verliesverdamping

Verliezen uit belastingjaar	Jaar van verdamping
2012 of eerder	2022 of eerder
2013 of later	n.v.t.

5.3 Tarieven

5.3.1 Reguliere tarieven vennootschapsbelasting

2024			2023			2022		
Bij een belastbaar bedrag van meer dan	maar niet meer dan	Tarief	Bij een belastbaar bedrag van meer dan	maar niet meer dan	Tarief	Bij een belastbaar bedrag van meer dan	maar niet meer dan	Tarief
EUR	EUR	%	EUR	EUR	%	EUR	EUR	%
-	200.000	19	-	200.000	19	-	395.000	15
200.000	-	25,8	200.000	-	25,8	395.000	-	25,8

pro memorie

5.3.2 Tarief innovatiebox

	2024	2023	2022
	%	%	%
Tarief innovatiebox ¹⁾	9	9	9

- ¹⁾ De kwalificerende voordelen uit hoofde van een zelf voortgebracht kwalificerend immaterieel activum worden, indien daarvoor bij de aangifte over een jaar wordt gekozen, met ingang van dat jaar in aanmerking genomen voor 9/H gedeelte (2023 en 2022: eveneens 9/H gedeelte). Daarbij staat H voor het percentage van het hoogste Vpb-tarief in het jaar waarin het kwalificerende voordeel is genoten.

6 Dividendbelasting

	2024	2023	2023
	%	%	%
Belasting voor rekening van gerechtigde ¹⁾	15	15	15
Belasting voor rekening van inhoudingsplichtige ¹⁾	$(100/85) \times 15$	$(100/85) \times 15$	$(100/85) \times 15$
Korting dooruitdeling ²⁾	3	3	3

- ¹⁾ Dividenuitkeringen aan in EU-lidstaten gevestigde rechtspersonen kunnen onder een 0%-tarief vallen als wordt voldaan aan alle vereisten voor de vrijstelling.
- ²⁾ Indien aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan, kan een korting worden toegepast op de af te dragen dividendbelasting bij 'dooruitdeling' van buitenlandse deelnemingsdividenden.

7 Bronbelasting

	2024 ¹⁾	2023 ²⁾	2022 ²⁾
	%	%	%
Belasting voor rekening van gerechtigde	25,8	25,8	25,8
Belasting voor rekening van inhoudingsplichtige	$(100/74,2) \times 25,8$	$(100/74,2) \times 25,8$	$(100/74,2) \times 25,8$

- ¹⁾ Bronbelasting op renten, royalties en dividenden.
- ²⁾ Bronbelasting op renten en royalties.

8 Omzetbelasting

8.1 Tarieven en regelingen

	2024	2023	2022
	%	%	%
Tarieven	0/9/21	0/9/21	0/9/21
Bedrijfskantines ¹⁾	9	9	9
Kantines sportvereniging bij toepassing forfaitaire methode	13,0	13,0	13,0
	EUR	EUR	EUR
Kleine-ondernemersregeling (KOR)			
Optioneel geen btw verschuldigd bij omzet op jaarbasis van maximaal ²⁾	20.000	20.000	20.000
Optionele registratiedrempel voor ondernemers zonder registratieplicht bij Kamer van Koophandel en omzet op jaarbasis van maximaal	1.800	1.800	1.800
Drempelbedrag BUA per begunstigde per jaar ³⁾	227	227	227

1) Bij toepassing van het BUA.

2) De KOR is een vrijstellingsregeling zonder recht op aftrek. Niet alleen natuurlijke personen maar ook rechtspersonen kunnen kiezen voor de KOR.

3) Zie voor meer informatie ons [BUA-memorandum](#).

8.2 Correctie privégebruik auto van de zaak

8.2.1 Hoofdreutel correctie privégebruik auto van de zaak

	2024	2023	2022
Correctie ondernemers/werknemers met privéritten ¹⁾	Werkelijk privégebruik	Werkelijk privégebruik	Werkelijk privégebruik
Grondslag	Btw op de gemaakte uitgaven	Btw op de gemaakte uitgaven	Btw op de gemaakte uitgaven

1) Woon-werkverkeer wordt als privé aangemerkt. De bijtelling ter zake van het privégebruik (bestel)auto moet in beginsel op basis van het daadwerkelijke privégebruik worden gecorrigeerd. Men mag ervoor kiezen om het privégebruik volgens een forfaitaire wijze te corrigeren (zie 8.2.2). De in deze onderdelen opgenomen teksten en percentages voorzien niet in de situatie dat een werknemer een vergoeding betaalt voor het privégebruik.

pro memorie

8.2.2 Forfaitaire correctie privégebruik auto van de zaak

	2024	2023	2022
	%	%	%
Correctie ondernemers/werknemers met privéritten			
• Forfait	2,7	2,7	2,7
• Verlaagd forfait ¹⁾	1,5	1,5	1,5
Grondslag	catalogusprijs, incl. btw en bpm	catalogusprijs, incl. btw en bpm	catalogusprijs, incl. btw en bpm

¹⁾ Vanaf het vijfde jaar na het jaar van ingebruikname bedraagt de forfaitaire heffing geen 2,7% maar 1,5%. De heffing bedraagt eveneens 1,5% als bij de aanschaf van de auto geen btw is afgetrokken, en bij margeauto's.

9 Belastingen van rechtsverkeer en kansspelbelasting

	2024	2023	2022
	%	%	%
Overdrachtsbelasting:			
• woningen	0/2/10,4 ¹⁾	0/2/10,4 ¹⁾	0/2/8 ¹⁾
• overige onroerende zaken	10,4	10,4	8
Assurantiebelasting	21	21	21
Kansspelbelasting	30,5	29,5	29

¹⁾ Als de verkrijger een natuurlijk persoon is en de woning tot hoofdverblijf gaat dienen, is het tarief 2% (2023 en 2022: eveneens 2%) in plaats van 10,4% (2023: 10,4% en 2022: 8%). Is de verkrijger meerderjarig en jonger dan vijfendertig jaar ('starter'), dan geldt eenmalig een vrijstelling. De vrijstelling geldt slechts voor woningen van maximaal EUR 510.000 (2023: EUR 440.000 en 2022: EUR 400.000). Per 1 januari 2025 wordt de woningwaardegrens voor de startersvrijstelling verhoogd naar EUR 525.000.

10 Erf- en schenkbelasting

10.1 Vrijstellingen schenkbelasting¹⁾

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Verkrijging door:			
Kind	6.633	6.035	5.677
Kind tussen 18 en 40 jaar (eenmalig) naar keuze:			
• ter vrije besteding	31.813	28.947	27.231
• voor studie	66.268	60.298	56.724
• voor eigen woning	–	28.947	106.671
• voor eigen woning, overgangsregeling ²⁾	–	–	29.493
Overige verkrijgers			
• ter vrije besteding	2.658	2.418	2.274
• voor eigen woning ³⁾	–	28.947	106.671
Door de Belastingdienst aangemerkte algemeen nut beogende instellingen (ANBI's)	Geheel	Geheel	Geheel
Amateursportinstellingen en niet-commerciële dorpshuizen, hobbyclubs, personeelsverenigingen, jeugdgroepen en buurtverenigingen (SBBI's)	Geheel	Geheel	Geheel

- 1) Voor toepassing van de vrijstellingen en het tarief worden schenkingen binnen hetzelfde kalenderjaar samengeteld.
- 2) Deze vrijstelling geldt voor kinderen die voor 1 januari 2010 gebruik hebben gemaakt van de eenmalig verhoogde vrijstelling en er daarna niet onder een aanvullend verhoogde vrijstelling is geschonken.
- 3) Voor deze vrijstelling moet de verkrijger tussen 18 en 40 jaar zijn.

10.2 Vrijstellingen erfbelasting

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Partner ¹⁾ en (klein)kinderen			
Verkrijging door:			
Partner			
• maximaal	795.156	723.526	680.645
• minimaal (na pensioenimputatie)	205.420	186.915	175.837
Kind			
• ziek/gehandicapt	75.546	68.740	64.666
• overig	25.187	22.918	21.559
Kleinkind	25.187	22.918	21.559
Ouders	59.643	54.270	51.053
Overige verkrijgers	2.658	2.418	2.274
Door de Belastingdienst aangemerkte algemeen nut beogende instellingen (ANBI's)	Geheel	Geheel	Geheel
Amateursportinstellingen en niet-commerciële dorpshuizen, hobbyclubs, personeelsverenigingen, jeugdgroepen en buurtverenigingen (SBBI's)	Geheel	Geheel	Geheel

¹⁾ Zie voetnoot 1 bij tabel 10.4 voor een beschrijving van het partnerbegrip.

10.3 Vrijstelling bij bedrijfsopvolging

Verkrijging ondernemingsvermogen van erflater of schenker ¹⁾	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Drempelwaarde ondernemingsvermogen	1.325.253	1.205.871	1.134.403
	%	%	%
• Vrijstelling tot en met drempelwaarde	100	100	100
• Vrijstelling voor zover boven drempelwaarde ²⁾	83	83	83

¹⁾ Aan zowel de erflater als schenker worden voorwaarden gesteld waaronder zij ondernemingsvermogen onder toepassing van de vrijstelling kunnen overdragen. Daarnaast gelden vereisten waaraan de voortzetter van de verkregen onderneming moet voldoen. Per 1 januari 2024 geldt dat aan derden verhuurde onroerende zaken in geen geval in aanmerking komen voor de vrijstelling. Landbouwgrond met een teeltpachtovereenkomst valt niet onder deze wijziging.

²⁾ Voor het bedrag van de verschuldigde erf- en schenkbelasting bestaat de mogelijkheid uitstel van betaling te verkrijgen voor een periode van tien jaar. Er is echter wel invorderingsrente verschuldigd.

10.4 Tarieven

2024

Belaste verkrijging			I. Partners en kinderen ¹⁾		II. Kleinkinderen		III. Andere verkrijgers	
	(1)	(2)	A	B	A	B	A	B
	EUR	EUR	EUR	%	EUR	%	EUR	%
–	152.368	–	10	–	18	–	30	
152.368	en hoger	15.236	20	27.426	36	45.710	40	

2023

Belaste verkrijging			I. Partners en kinderen ¹⁾		II. Kleinkinderen		III. Andere verkrijgers	
	(1)	(2)	A	B	A	B	A	B
	EUR	EUR	EUR	%	EUR	%	EUR	%
–	138.642	–	10	–	18	–	30	
138.642	en hoger	13.864	20	24.955	36	41.592	40	

2022

Belaste verkrijging			I. Partners en kinderen ¹⁾		II. Kleinkinderen		III. Andere verkrijgers	
	(1)	(2)	A	B	A	B	A	B
	EUR	EUR	EUR	%	EUR	%	EUR	%
–	130.425	–	10	–	18	–	30	
130.425	en hoger	13.042	20	23.476	36	39.127	40	

A: Belasting over het in kolom (1) genoemde bedrag.

B: Heffingspercentage over het gedeelte van de (belaste) verkrijging dat ligt tussen de bedragen van kolom (1) en kolom (2).

¹⁾ Als partners kwalificeren de volgende personen:

- a) gehuwden en daarmee gelijkgestelde geregistreerde partners (personen die gescheiden zijn van tafel en bed worden aangemerkt als ongehuwd);
- b) ongehuwden die gedurende ten minste een halfjaar (erfbelasting) of twee jaar (schenkelasting) voldoen aan de volgende voorwaarden:
  - 1) Beiden zijn meerderjarig.
  - 2) Volgens de basisregistratie personen staan de ongehuwden op hetzelfde woonadres ingeschreven.
  - 3) Op basis van een notariële akte is sprake van een wederzijdse zorgverplichting (aan deze voorwaarde hoeft niet te worden voldaan, mits personen vijf jaar samenwonen).
  - 4) Ongehuwden zijn geen bloedverwant in de rechte lijn.
  - 5) Er is geen sprake van meerrelaties.

11 Uitkeringen op grond van sociale wetten

11.1 AOW

	2024		2023		2022	
	Bruto p. mnd EUR	Vak. uitk. p. mnd EUR	Bruto p. mnd EUR	Vak. uitk. p. mnd EUR	Bruto p. mnd EUR	Vak. uitk. p. mnd EUR
Gehuwden ¹⁾	1.042,10	54,44	968,86	51,25	874,69	50,39
Gehuwden ¹⁾ met maximale toeslag (partner jonger dan AOW-leeftijd)	2.084,20	108,88	1.937,72	102,50	1.749,38	100,78
Maximale toeslag	1.042,10	54,44	968,86	51,25	874,69	50,39
Alleenstaanden	1.536,03	76,20	1.425,80	71,77	1.290,39	70,54
AOW-pensioen ingegaan voor 1 februari 1994						
Gehuwden ¹⁾	1.042,10	54,44	968,86	51,25	874,69	50,39
Gehuwden ¹⁾ met partner jonger dan AOW-leeftijd (zonder partnertoeslag)	1.536,03	76,20	1.425,80	71,77	1.290,39	70,54
Alleenstaanden	1.536,03	76,20	1.425,80	71,77	1.290,39	70,54

¹⁾ Of samenwonenden.

pro memorie

11.2 Anw

	2024		2023		2022	
	Bruto p. mnd EUR	Vak. uitk. p. mnd EUR	Bruto p. mnd EUR	Vak. uitk. p. mnd EUR	Bruto p. mnd EUR	Vak. uitk. p. mnd EUR
Nabestaandenuitkering	1.493,51	96,51	1.398,11	90,20	1.263,61	86,49
Nabestaandenuitkering voor degene die voor 1 juli 1996 AWW hadden	620,82	49,67	580,32	46,43	517,50	41,40
Verzorgingsuitkering	939,41	68,93	881,58	64,42	793,84	61,78
Kostdelersnorm ¹⁾	939,41	68,93	881,58	64,42	793,84	61,78
Wezenuitkering tot 10 jaar	477,92	30,88	447,40	28,86	404,36	27,68
Wezenuitkering van 10 tot 16 jaar	716,88	46,32	671,09	43,30	606,53	41,52
Wezenuitkering van 16 tot 21 jaar	955,85	61,77	894,79	57,73	808,71	55,35
Toeslagen						
Tegemoetkoming Anw	20,91		19,03		17,90	

¹⁾ Vanaf 2023 tellen alleen medebewoners van 27 jaar of ouder mee als kostendeler.

11.3 Bijstandsuitkeringen en normbedragen

11.3.1 IOAW- en IOAZ-uitkering per maand

De IOAW is bestemd voor oudere, langdurig werklozen die zijn geboren voor 1 januari 1965 en die 50 jaar of ouder waren op het moment dat zij werkloos werden, en onder bepaalde voorwaarden ook voor gedeeltelijk arbeidsongeschikte werklozen. De IOAZ is bestemd voor ex-zelfstandigen van 55 jaar of ouder die noodgedwongen hun bedrijf of beroep moesten beëindigen, en onder bepaalde voorwaarden ook voor gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen.

	2024 EUR ¹⁾ (excl. 8% vakantie- toeslag)	2023 EUR ¹⁾ (excl. 8% vakantie- toeslag)	2022 EUR ¹⁾ (excl. 8% vakantie- toeslag)
Gehuwde en ongehuwde partners beiden vanaf 21 jaar	1.868,18	1.752,64	1.582,42
Alleenstaanden en alleenstaande ouders zonder meerderjarige medebewoners	1.473,37	1.378,76	1.250,10
Alleenstaanden en alleenstaande ouders met een of meer meerderjarige medebewoners die meetellen als kostendeler (kostendelersnorm) ²⁾	934,09	876,32	791,21

¹⁾ Op deze bedragen worden de bruto-inkomsten van de rechthebbende en zijn partner in mindering gebracht.

²⁾ Vanaf 2023 tellen alleen medebewoners van 27 jaar of ouder mee als kostendeler.

11.3.2 Participatiewet

Nettonormbedrag per maand voor mensen die een uitkering krijgen op grond van de Participatiewet (voor 2015: Wet werk en bijstand).

	2024 EUR (excl. 5% vakantie- toeslag)	2023 EUR (excl. 5% vakantie- toeslag)	2023 EUR (excl. 5% vakantie- toeslag)
Leeftijd vanaf 21 jaar tot AOW-leeftijd			
Gehuwden/samenwonenden	1.742,34	1.622,68	1.481,60
Alleenstaanden en alleenstaande ouders	1.219,64	1.135,88	1.037,12
AOW-leeftijd of ouder			
Gehuwden/samenwonenden	1.835,70	1.716,84	1.560,41
Alleenstaanden en alleenstaande ouders	1.354,47	1.264,14	1.152,41
Verblijf in inrichting			
Gehuwden/samenwonenden	600,69	559,48	510,81
Alleenstaanden en alleenstaande ouders	386,18	359,69	328,40
Maximaal eigen vermogen			
Gehuwden/samenwonenden en alleenstaande ouders	15.150	15.210	13.010
Alleenstaanden	7.575	7.605	6.505
Vrijgesteld vermogen gebonden aan eigen woning	63.900	64.100	54.900

Voor gehuwden en alleenstaanden van 21 jaar of ouder die samenwonen met een of meer meerderjarige personen met wie kosten kunnen worden gedeeld, geldt op grond van de kostendelersnorm een lager bedrag. Per 1 januari 2023 is de kostendelersnorm gewijzigd zodat alleen medebewoners van 27 jaar of ouder meetellen als kostendeler voor de uitkering van huisgenoten.

11.4 Minimumloon

	2024 EUR Per uur ¹⁾ (excl. 8% vakantie- toeslag)	2023 EUR Per maand (excl. 8% vakantie- toeslag)	2022 EUR Per maand (excl. 8% vakantie- toeslag)
21 jaar en ouder	13,27	1.934,40	1.725,00
20 jaar	10,62	1.547,50	1.380,00
19 jaar	7,96	1.160,65	1.035,00
18 jaar	6,64	967,20	862,50
17 jaar	5,24	764,10	681,40
16 jaar	4,58	667,35	595,15
15 jaar	3,98	580,30	517,50

¹⁾ Per 1 januari 2024 geldt een wettelijk minimumloon op uurbasis.

11.5 Kinderbijslag (AKW)

Uitkeringeng per kwartaal per kind	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Leeftijd			
0 t/m 5 jaar	279,49	269,76	230,69
6 t/m 11 jaar	339,38	327,56	280,13
12 t/m 17 jaar	399,27	385,37	329,56

12 Zorgverzekeringswet

Degene die niet in loondienst werkt, zoals een zelfstandig ondernemer, freelancer of alfhulp, moet zelf de inkomensafhankelijke bijdrage betalen.

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Zvw-inkomensgrens voor de inkomensafhankelijke bijdrage	71.628	66.956	59.706
	%	%	%
Premie	5,32	5,50	5,75
	EUR	EUR	EUR
Maximale premie ¹⁾	3.811	3.284	3.353

¹⁾ Naast de inkomensafhankelijke bijdrage is de verzekerde een nominale premie verschuldigd aan de zorgverzekeraar.

13 Verhuurderheffing (t/m 2022)

De verhuurderheffing is met ingang van 2023 afgeschaft.

	2024 %	2023 %	2022 %
Tarief ¹⁾	–	–	0,332

¹⁾ Het belastbare bedrag is de som van de WOZ-waarden van de huurwoningen waarvan de belastingplichtige bij aanvang van het kalenderjaar het genot krachtens eigendom, bezit of beperkt recht heeft, verminderd, maar niet verder dan tot nihil, met 50 keer de gemiddelde WOZ-waarde van die huurwoningen.

14 Belastingen op milieugrondslag

14.1 Afvalstoffenbelasting

	Per 1.000 kilogram	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Afvalstoffen:				
• gestort of verbrand ¹⁾	(excl. omzetbelasting)	39,23	35,70	33,58
• geëxporteerd ter storting of verbranding	(excl. omzetbelasting)	39,23	35,70	33,58
• gerecycled	(excl. omzetbelasting)	nihil	nihil	nihil

¹⁾ Ook voor buitenlands afval.

14.2 Belasting op leidingwater

Voor het verbruik van	Per m ³	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Leidingwater (m ³)				
0 - 300	(excl. omzetbelasting)	0,420	0,382	0,359
> 300		–	–	–

14.3 Kolenbelasting

Voor het gebruik van	Per 1.000 kilogram	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Kolen ¹⁾	(excl. omzetbelasting)	16,47	16,47	15,49

¹⁾ Kolen die worden gebruikt in kolencentrales voor de opwekking van elektriciteit zijn vanaf 2016 vrijgesteld van kolenbelasting.

14.4 CO₂-heffing industrie

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Tarief per ton kooldioxide-equivalent	74,17	55,94	41,75
Termijnkoers broeikasgasemissierecht per ton kooldioxide-equivalent (komt voor broeikasgasinstallaties in mindering op het tarief, maar vermindert dit niet verder dan tot nihil)	86,32	73,27	60,78

14.5 Minimum CO₂-prijs elektriciteitsopwekking

	2024 EUR	2023 EUR	2022 ¹⁾ EUR
Tarief per ton kooldioxide-equivalent	0	0	0

¹⁾ Vanaf 5 april 2022.

14.6 Energiebelasting

14.6.1 Aardgas (per m³)

Tarieven (exclusief omzetbelasting)	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Aardgas (m ³)			
0 - 1.000 ¹⁾	0,58301	0,48980	0,36322
1.000 - 170.000 ¹⁾	0,58301	0,48980	0,36322
170.000 - 1.000.000 ²⁾	0,22378	0,09621	0,06632
1.000.000 - 10.000.000	0,12855	0,05109	0,02417
> 10.000.000	0,04886	0,03919	0,01298
Aardgas voor CNG-vulstation	0,20097	0,18287	0,17203
Aardgas voor blokverwarming	0,58301	0,48980	0,36322

¹⁾ Korting glastuinbouw: 83,9% (2023 en 2022: eveneens 83,9%).

²⁾ Korting glastuinbouw: 62,3% (2023 en 2022: eveneens 62,3%).

14.6.2 Elektriciteit (per kWh)

Tarieven (exclusief omzetbelasting) ^{1,2)}	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Elektriciteit (kWh)			
0 - 2.900	0,10880	0,12599	0,03679
2.900 - 10.000	0,10880	0,12599	0,03679
10.000 - 50.000	0,09037	0,10046	0,04361
50.000 - 10.000.000	0,03943	0,03942	0,01189
> 10.000.000 Niet zakelijk	0,00254	0,00175	0,00114
> 10.000.000 Zakelijk	0,00188	0,00115	0,00057
Walstroominstallatie	0,003943	0,00050	0,00050

¹⁾ Op de energiebelasting die aan de hand van deze tarieven is berekend, wordt per elektriciteitsaansluiting met een verblijfsfunctie (bijvoorbeeld een aansluiting in een eengezinswoning) een belastingvermindering toegepast van EUR 521,78 (2023: EUR 493,27 en 2022: EUR 681,63) per verbruikperiode van twaalf maanden.

²⁾ Voor elektriciteit die wordt geleverd aan oplaadinstallaties voor elektrische voertuigen geldt een afwijkende tariefstructuur.

pro memorie

14.7 Opslag duurzame energie (t/m 2022)

Met ingang van 2023 zijn de tarieven voor de opslag duurzame energie (ODE) geïntegreerd in de energiebelasting.

14.7.1 Aardgas (per m³)

Tarieven (exclusief omzetbelasting)	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Aardgas (m ³)			
0 - 170.000 ¹⁾	–	–	0,0865
170.000 - 1.000.000 ²⁾	–	–	0,0239
1.000.000 - 10.000.000	–	–	0,0236
> 10.000.000	–	–	0,0236
Aardgas voor CNG-vulstation	–	–	nihil
Aardgas voor blokverwarming	–	–	0,0865

1) Korting glastuinbouw: 83,9%.

2) Korting glastuinbouw: 62,3%.

14.7.2 Elektriciteit (per kWh)

Tarieven (exclusief omzetbelasting)	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Elektriciteit (kWh)			
0 - 10.000	–	–	0,0305
10.000 - 50.000	–	–	0,0418
50.000 - 10.000.000	–	–	0,0229
> 10.000.000	–	–	0,0005
Oplaadinstallatie voor elektrische voertuigen	–	–	nihil
Walstroominstallatie	–	–	nihil

14.8 Vliegbelasting

	2024 EUR	2023 EUR	2022 EUR
Tarief per vertrekkende passagier	29,05	26,43	7,947

14.9 Afvalfonds Verpakkingen¹⁾

Tarieven (exclusief omzetbelasting) ²⁾	2024	2023	2022
	EUR	EUR	EUR
Materiaalsoort:			
Glas	0,100	0,060	0,048
Papier en karton	0,017	0,012	0,022
Plastic regulier tarief ³⁾	–	1,050	0,700
Plastic lager tarief	–	0,790	0,440
Plastic vormvast ³⁾	1,220	–	–
Plastic flexibel/niet gespecificeerd ³⁾	1,320	–	–
Aluminium	0,200	0,160	0,160
Overige metalen	0,330	0,250	0,230
Hout	0,015	0,010	0,020
Drankenkartons	0,840	0,700	0,640
Herbruikbare verpakkingen ⁴⁾	0,015	0,010	–
Herbruikbare drinkbekers	0,28	–	–
Andere materiaalsoorten	0,015	0,010	0,020
Algemeen tarief (indien geen uitsplitsing mogelijk is)	–	–	0,770
Opslag component SUP-verpakkingen ⁵⁾	2,300	2,300	–

- 1) Het Afvalfonds Verpakkingen (www.afvalfondsverpakkingen.nl) vervangt de per 1 januari 2013 afgeschafte verpakkingenbelasting.
- 2) Tarief per kilogram verpakkingsmateriaal. Voor iedere belastingplichtige geldt een heffingsvrije drempel van 50.000 kilogram (2023 en 2022: eveneens 50.000 kilogram).
- 3) Bij indirecte export: EUR 0,87 (2023: EUR 1,01 en 2022: EUR 0,65).
- 4) Systeemtarief (vanaf 2023) voor de eerste keer dat de verpakking op de markt wordt gebracht.
- 5) Opslag per 1.000 stuks. SUP staat voor Single Use Plastic.

14.9.1 Tarieven bedrijfsverpakkers

Tarieven (exclusief omzetbelasting) ¹⁾	2024	2023	2022
	EUR	EUR	EUR
Materiaalsoort:			
Glas	0,0303	0,0190	0,0156
Papier en karton	0,0154	0,0104	0,0110
Plastic	–	0,1972	0,1330
Plastic vormvast	0,2319	–	–
Plastic flexibel/niet gespecificeerd	0,2499	–	–
Aluminium	0,0483	0,0370	0,0358
Overige metalen	0,0717	0,0532	0,0484
Hout	0,0150	0,0100	0,0106
Andere materiaalsoorten	0,0150	0,0100	0,0106
Algemeen tarief (indien geen uitsplitsing mogelijk is)	–	–	0,770

- 1) Tarief per kilogram verpakkingsmateriaal.

15 Accijnzen

15.1 Tabaksaccijns¹⁾

	2024	2023	2022
	EUR	EUR	EUR
Sigaretten (per 1.000 stuks, exclusief omzetbelasting)			
• Minimum accijnsbedrag	390,42	293,58	243,25
• Ad-valoremaccijns	5%	5%	5%
• Specifieke accijns	362,12	271,07	223,82
Rooktabak (per kg, exclusief omzetbelasting)	346,98	216,64	160,91
Sigaren (ad valorem)	11%	10%	9%

¹⁾ Tarief per april.

15.2 Alcoholaccijns en verbruiksbelasting

	2024	2023	2022
	EUR	EUR	EUR
Alcoholaccijns per 100 liter			
Bier (Plato 0-7%)	–	8,83	8,83
Bier (Plato 7-11%)	–	28,49	28,49
Bier (Plato 11-15%)	–	37,96	37,96
Bier (Plato 15+ %)	–	47,48	47,48
Bier (minimum accijnsbedrag)	26,13	–	–
Bier (per volumeprocent alcohol)	8,12	–	–
idem voor kleine brouwerijen	7,51	–	–
Wijn (niet meer dan 8,5% alcohol)	47,95	44,24	44,24
Wijn (meer dan 8,5% alcohol)	95,69	88,30	88,30
Gedistilleerd (per volumeprocent alcohol)	18,27	16,86	16,86
Verbruiksbelasting per 100 liter			
Sap, frisdrank, alcoholarme dranken ¹⁾	26,13	8,83	8,83

¹⁾ Mineraalwater is per 1 januari 2024 uitgezonderd van verbruiksbelasting.

15.3 Brandstofaccijns¹⁾

Accijnstarief per liter, exclusief omzetbelasting en voorraadheffing	2024	2023	2022
	EUR	EUR	EUR
Benzine (Euro loodvrij)	0,78910	0,78910	0,65071
Diesel	0,51625	0,51625	0,41746
LPG (1 liter = 0,54 kg)	0,18616	0,18616	0,15352

¹⁾ Tarief 2023 is vanaf juli, tarief 2022 is vanaf april.

16 Autobelastingen

16.1 Tarieven bpm

2024

Bij een CO ₂ - uitstoot van meer dan	maar niet meer dan	bedraagt de belasting voor een personenauto het in kolom III vermelde bedrag vermeerderd met de uitkomst van de vermenigvuldiging van het in kolom IV vermelde bedrag met het aantal gr/km CO ₂ -uitstoot dat de in kolom I vermelde uitstoot te boven gaat ¹⁾	
I gr/km	II gr/km	III EUR	IV EUR
–	80	440	2
80	104	600	76
104	145	2.424	167
145	161	9.271	274
161	–	13.655	549
Voor plug-in hybridepersonenauto's geldt een aparte tariefstructuur:			
–	34	0	28
34	60	952	100
60	–	3.552	239

2023

Bij een CO ₂ - uitstoot van meer dan	maar niet meer dan	bedraagt de belasting voor een personenauto het in kolom III vermelde bedrag vermeerderd met de uitkomst van de vermenigvuldiging van het in kolom IV vermelde bedrag met het aantal gr/km CO ₂ -uitstoot dat de in kolom I vermelde uitstoot te boven gaat ¹⁾	
I gr/km	II gr/km	III EUR	IV EUR
–	82	400	2
82	106	564	68
106	148	2.196	149
148	165	8.454	244
165	–	12.602	488
Voor plug-in hybridepersonenauto's geldt een aparte tariefstructuur:			
–	34	0	26
34	60	884	91
60	–	3.250	217

pro memorie

2022

Bij een CO ₂ -uitstoot van meer dan	maar niet meer dan	bedraagt de belasting voor een personenauto het in kolom III vermelde bedrag vermeerderd met de uitkomst van de vermenigvuldiging van het in kolom IV vermelde bedrag met het aantal gr/km CO ₂ -uitstoot dat de in kolom I vermelde uitstoot te boven gaat ¹⁾	
I gr/km	II gr/km	III EUR	IV EUR
–	84	376	1
84	109	460	62
109	152	2.010	137
152	168	7.901	224
168	–	11.485	448
Voor plug-in hybridepersonenauto's geldt een aparte tariefstructuur:			
–	34	0	24
34	60	816	85
60	–	3.000	204

¹⁾ Voertuigen met een CO₂-uitstoot van 0 gr/km zijn vrijgesteld. Voor personenauto's met een dieselmotor is de toeslag EUR 106,07 (2023: EUR 94,30 en 2022: EUR 86,67) per gram CO₂-uitstoot boven 71 (2023: 73 en 2022: 75) gram CO₂-uitstoot per km.

16.2 Tarieven mrb

Tarief in EUR per kwartaal, excl. opcenten	2024	2023	2022
	EUR	EUR	EUR
Personenauto benzine 900 kg ¹⁾	61,69	56,13	52,80
Personenauto benzine per 100 kg boven 900 kg ¹⁾	16,58	15,09	14,20
Personenauto diesel 900 kg ¹⁾	208,62	189,82	178,57
Personenauto diesel per 100 kg boven 900 kg ¹⁾	32,49	29,57	27,82
CO ₂ -uitstoot 0 gr/km	vrijgesteld	vrijgesteld	vrijgesteld
CO ₂ -uitstoot 1-50 gr/km	halftarief	halftarief	halftarief

¹⁾ Eigen massa afgerond tot het naaste honderdtal kilogrammen, waarbij 50 kg naar beneden wordt afgerond. Voor personenauto's met een eigen massa van (afgerond) 800 kg en minder of (afgerond) 3.300 kg en meer geldt een afwijkende tariefstructuur.

17 Bankenbelasting

	2024 %	2023 %	2022 %
Belastingtarief kortlopende schulden	0,058	0,044	0,044
Belastingtarief langlopende schulden	0,029	0,022	0,022
	EUR	EUR	EUR
Drempelbedrag	23,5 miljard	23,5 miljard	20,9 miljard

18 Rentepercentages, U-rendement

18.1 Belastingrente, invorderingsrente en wettelijke rente

	Belastingrente vennootschaps- belasting ¹⁾ %	Belastingrente overige belastingen %	Invorderings- rente %	Niet-handels- transacties %	Handels- transacties %
Per 1 januari 2014	3	3	3	3	8,25
Per 1 april 2014	8,25	4	4	3	8,25
Per 1 juli 2014	8,25	4	4	3	8,15
Per 1 september 2014	8,15	4	4	3	8,15
Per 1 januari 2015	8,15	4	4	2	8,05
Per 1 maart 2015	8,05	4	4	2	8,05
Per 1 juli 2016	8,05	4	4	2	8
Per 1 september 2016	8	4	4	2	8
Per 23 maart 2020	8	4	0,01	2	8
Per 1 juni 2020	0,01	0,01 ²⁾	0,01	2	8
Per 1 oktober 2020	4	4	0,01	2	8
Per 1 januari 2022	8	4	0,01	2	8
Per 1 juli 2022	8	4	1	2	8
Per 1 januari 2023	8 ³⁾	4	2	4	10,5
Per 1 juli 2023	8 ³⁾	6	3	6	12
Per 1 januari 2024	10	7,5	4	7	12,5

¹⁾ Met ingang van 2021 ook bronbelasting.

²⁾ Voor de inkomstenbelasting per 1 juli 2020.

³⁾ Van 1 maart 2023 tot en met 31 augustus 2023 10,5% voor te vergoeden belastingrente.

Bron: www.belastingdienst.nl en www.wettelijkerente.nl

18.2 Rentetarieven ECB

	Depositorrente %	Basisherfinancieringsrente %	Marginale beleningsrente %
Per 8 mei 2013	0,00	0,50	1,00
Per 13 november 2013	0,00	0,25	0,75
Per 11 juni 2014	-0,10	0,15	0,40
Per 10 september 2014	-0,20	0,05	0,30
Per 9 december 2015	-0,30	0,05	0,30
Per 16 maart 2016	-0,40	0,00	0,25
Per 18 september 2019	-0,50	0,00	0,25
Per 27 juli 2022	0,00	0,50	0,75
Per 14 september 2022	0,75	1,25	1,50
Per 2 november 2022	1,50	2,00	2,25
Per 21 december 2022	2,00	2,50	2,75
Per 8 februari 2023	2,50	3,00	3,25
Per 22 maart 2023	3,00	3,50	3,75
Per 10 mei 2023	3,25	3,75	4,00
Per 21 juni 2023	3,50	4,00	4,25
Per 2 augustus 2023	3,75	4,25	4,50
Per 20 september 2023	4,00	4,50	4,75

Bron: De Nederlandsche Bank (www.dnb.nl) en de Europese Centrale Bank (www.ecb.europa.eu)

18.3 U-rendement

	2024 %	2023 %	2022 %	2021 %	2020 %
Januari	2,85	2,24	-0,26	-0,55	-0,35
Februari		2,33	-0,25	-0,57	-0,27
Maart		2,43	-0,17	-0,56	-0,29
April		2,62	0,00	-0,47	-0,38
Mei		2,64	0,25	-0,40	-0,39
Juni		2,67	0,48	-0,31	-0,40
Juli		2,66	0,84	-0,29	-0,33
Augustus		2,72	1,12	-0,29	-0,38
September		2,79	1,24	-0,37	-0,40
Oktober		2,85	1,38	-0,42	-0,43
November		2,95	1,68	-0,39	-0,46
December		2,98	2,08	-0,30	-0,50
Jaargemiddelde		2,66	0,70	-0,41	-0,38

Bron: www.pensioenperspectief.nl

19 Valutakoersen

				29 december 2023	30 december 2022	31 december 2021
Canada	per	EUR 1	CAD	1,4652	1,4440	1,4408
Denemarken	per	EUR 1	DKK	7,4523	7,4350	7,4363
Verenigd Koninkrijk	per	EUR 1	GBP	0,8692	0,8855	0,8382
Japan	per	EUR 1	JPY	156,6400	140,7400	130,3800
Noorwegen	per	EUR 1	NOK	11,2446	10,5134	9,9783
Verenigde Staten	per	EUR 1	USD	1,1052	1,0667	1,1334
Zweden	per	EUR 1	SEK	11,1003	11,1335	10,2474
Zwitserland	per	EUR 1	CHF	0,9273	0,9832	1,0334

Bron: ABN AMRO

20 Lijst met afkortingen

AKW	Algemene Kinderbijslagwet
Anw	Algemene nabestaandenwet
AOW	Algemene Ouderdomswet
Awf	Algemeen werkloosheidsfonds
AWW	Algemene Weduwen- en Wezenwet
Bpm	Belasting van personenauto's en motorrijwielen
Btw	Belasting toegevoegde waarde
BUA	Besluit uitsluiting aftrek omzetbelasting 1968
ECB	Europese Centrale Bank
EER	Europese Economische Ruimte
EIA	Energie-investeringsaftrek
EU	Europese Unie
EVRM	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens
IB	Inkomstenbelasting
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IVA	Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten
KIA	Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek
LIV	Lage-inkomensvoordeel
LKV	Loonkostenvoordeel
KOR	Kleine-ondernemersregeling
MIA	Milieu-investeringsaftrek
Mrb	Motorrijtuigenbelasting
RVU	Regeling voor vervroegd uittreden
S&O	Speur- en ontwikkelingswerk
Ufo	Uitvoeringsfonds voor de overheid
Vpb	Vennootschapsbelasting
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WGA	Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten
Whk	Werkhervattingskas
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WKR	Werkkostenregeling
Wlz	Wet langdurige zorg
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
Wtl	Wet tegemoetkomingen loondomein
WW	Werkloosheidswet
Zvw	Zorgverzekeringswet
ZW	Ziektewet

Meijburg & Co
Tax & Legal

www.meijburg.nl

De in deze publicatie opgenomen informatie is van algemene aard en heeft geen betrekking op de specifieke omstandigheden van een bepaald individu of een bepaalde entiteit. Hoewel bij de totstandkoming van deze publicatie de grootst mogelijke zorgvuldigheid is betracht, kunnen wij niet garanderen dat de daarin opgenomen informatie op de datum van ontvangst juist en volledig is of dat in de toekomst zal blijven. Op grond van deze informatie dient geen actie ondernomen te worden zonder adequate professionele advisering na een grondig onderzoek van de specifiek van toepassing zijnde situatie.